

Tržaški škof msgr.
Evgen Ravignani
dobjitnik Zlatega
svetega Justa

24

7

V tržaški luteranski cerkvi Trubarjeva
razstava dijakov liceja F. Prešeren

8

81104

81104

977124 666007

Primorski dnevnik

*Mandatar
že znan,
sledi naj še
krizna vlada*

RADO GRUDEN

Kot je bilo pričakovati, je slovenski predsednik Danilo Türk za mandatarja nove slovenske vlade predlagal predsednika Socialnih demokratov Boruta Pahorja. Državni zbor bo o predlogu glasoval v petek, nato pa čaka Pahorja še sestavljanje vlade. S tem se bo končalo razmeroma dolgo povolilno obdobje, v katerem je moral Pahor ob trojčku SD, Zares in LDS najti še enega partnerja (DeSUS) za potrebove večino v državnem zboru, po usklajeni koalični pogodbi pa ga zdaj čaka še zahtevna naloga razdelitev ministrskih resorjev.

Novo vlado čaka izredno težko delo. Gospodarski položaj se je po svetu, v Evropi in posledično tudi v Sloveniji močno poslabšal. Mednarodna finančna kriza in grožnja z gospodarsko recesijo bo od nove slovenske izvršne oblasti zahtevala povsem drugačno politiko, kot si jo je bilo mogoče predstavljati pred in neposredno po volitvah. Če so se še pred kratkim mnogi spraševali predvsem o tem, kdo bo zasedel tako imenovane »državotvorne resorce«, pa bo zdaj najbolj važno, kdo se bo ukvarjal z gospodarstvom in financami kot tudi to, kdo bo zadolžen za delo in socialo. Ob neugodnih gospodarskih napovedih za naslednjih leta bo najbolj pomembno to, če bo nova vlada znala ustvariti take razmere, da bodo vplivi splošne krize čim manjši. Zato je pogojevanje glasovanja za mandatarja z dodelitvijo tega ali onega ministrskega položaja skrajno neodgovorno, predvsem pa jasno diskvalificira tiste, ki v tako kočljivem trenutku lastne interese postavlja pred interese celotne Slovenije.

SLOVENIJA - Pričakovana izbira slovenskega predsednika

Türk za mandatarja predlagal Pahorja

Predsednik Socialnih demokratov računa, da bo zaupanje upravičil

ZDA - Danes volitve novega predsednika

Demokrat Obama v prednosti pred republikancem McCainom

Volilni dvoboje med McCainom in Obamo so prikazali tudi s pomočjo lutk, kjer boj pazljivo nadzira kandidatka za republikansko podpredsednico Sarah Palin

ANS

NEW YORK - Nekaj več kot 200 milijonov Američanov bo danes volilo novega predsednika. Združenih držav Amerike, ki bo nasledil Georgea Busha. Kandidatov je nekaj deset, za zmago pa se potegujeta samo 47-letni temnopolti demokratski senator

iz Illinoisa Barack Obama in 72-letni republikanec John McCain. Zadnja predvolilna nacionalna anketa raziskovalnega centra Pew kaže, da je Obama na dobrni poti, da postane prvi temnopolti predsednik ZDA. PO teh napovedih naj bi Obama slavil z 52

proti 46 odstotkom. Pew je leta 2004 v zadnji anketi na podoben način pravilno napovedal, da bo George Bush premagal demokrata Johna Kerrya z 51 proti 48 odstotkom glasov.

Rezultati bodo znani jutri.

Na 29. strani

LJUBLJANA - Predsednik Slovenije Danilo Türk je po včerajšnjem srečanju s predsednikom Socialnih demokratov Borutom Pahorjem dejal, da mu je v veliko zadovoljstvo, da predlaga Pahorja za mandatarja za sestavo nove vlade. Pričakuje tudi, da bo v nadaljevanju postopka za oblikovanje vlade šlo vse dobro. Pahor se je predsedniku zahvalil za izkazano zaupanje pri podelitevi kandidature. Poudaril je, da to čast sprejema z veliko odgovornostjo. Kot je dejal, upa, da bo zaupanje upravičil, kljub temu da kandidaturo sprejema v času velike gospodarske negotovosti.

Na 5. strani

Italijanska manjšina prosi za pomoč Deželo

Na 3. strani

Deželni industrijski o vzrokih recesije

Na 4. strani

Na Pomorski postaji v Trstu je v teku sejem Antiqua

Na 9. strani

Sindikat slovenske šole opozarja na posledice vladnih ukrepov

Na 24. strani

Ajdovski Pipistrel se uveljavlja kot najbolj inovativno podjetje

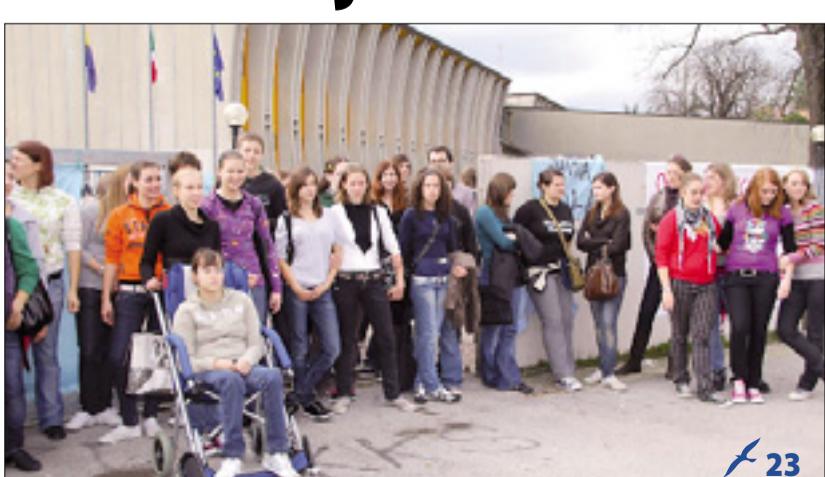
Na 25. strani

GORICA - Nadaljujejo se protestne akcije

Slovenski dijaki zasedli višješolski center

GROPADA - Prva svetovna vojna, od konca katere mineva letos natanko devetdeset let, je Gropadi vzela dvanajst mladih življenj. Spomin na ducat mladih fantov, ki se je borilo v uniformah vojske avstro-ogrskega cesarstva, ne bo tonil v pozabovo. V nedeljo so na dvorišču gropsajskega zadružnega doma Skala odkrili spominsko obeležje iz kraškega kamna, ki ga je izklesal domaćin in predsednik vzhodno-kraskega rajonskega sveta Marko Milkovič. Govorniki so bili profesor Samo Pahor, član društva Zenobi Roberto Todero in domaćinka Mirta Čok. V društveni dvorani so Gropajci pripravili tudi zanimivo razstavo slik, pisem in predmetov iz časa prve svetovne vojne.

Na 6. strani

23

LJUBLJANA - Pristopna pogajanja Hrvaške z Evropsko unijo

MZZ zavrača navedbe o blokadi hrvaških pogajanj

Slovenija ima hrvaške navedbe, da njihova dokumentacija ne prejudicira meje, za nersnične

LJUBLJANA - V pogajanjih med Hrvaško in EU ni prišlo do "blokade", še manj pa drži, da bi bila za domnevno blokado kriva Slovenija, je včeraj zatrdilo slovensko zunanje ministrstvo (MZZ). Obenem je zavrnilo navedbe hrvaškega zunanjega ministrstva, da dokumentacija, na katero se Zagreb sklicuje v pogajanjih z unijo, ne prejudicira meje. MZZ pojasnjuje, da se Hrvaška pogaja z Evropsko unijo "relativno počasi, ker ima težave z izpolnjevanjem zahtev organizacije, v katero želi vstopiti" in ne zato, ker bi njen napredok oviral Slovenija.

Trditev, da hrvaška dokumentacija, na katero se kandidatka sklicuje v pogajanjih z EU, ne prejudicira meje, po navedbah MZZ ni resnična. "V tej dokumentaciji je cela vrsta elementov (zemljevidov, formulacij, citatov, številki...), ki navajajo k prepričanju, da je državna meja med Slovenijo in Hrvaško že določena in to v nasprotju z dejanskim stanjem oz. s stališči Slovenije," pojasnjujejo na ministrstvu v Ljubljani in dodajajo, da je Slovenija pravočasno opozorila evropske organe in kandidatko, da je treba bodisi izločiti bodisi popraviti dokumentacijo, ki ne ustreza dejanskemu stanju.

Ob tem na MZZ poudarjajo, da hrvaška stran pri pogajanjih za članstvo v EU upravičeno pričakuje razumevanje in pomoč Slovenije. "Slovenija ima strateški interes, da Hrvaška čim prej postane članica EU, vendar pri tem Hrvaška ne more zahtevati, da Slovenija zanemari dejanske hrvaške poskuse reševanja dvostranskih vprašanj v okviru evropskih pogajanj. Nobena evropska vlada ne bi dopustila, da bi kandidatka za članstvo v pogajalski proces uvajala rešitev, ki škodujejo članici," pojasnjujejo.

Hrvaška lahko po navedbah MZZ pričakuje "konstruktiven pristop" od prihodnje slovenske vlade, vendar je obenem "zelo nenavadno, da poskuša s takšnimi komplimenti diskvalificirati sedanjo vlado, ki je bila ves čas dejansko konstruktivno do hrvaške kandidature".

Slovenija je sicer že večkrat izrazila pripravljenost, da se odločitev o državni meji prepusti "tretjemu", pa naj gre za sodišče ali arbitražo ad hoc. Slovenija je tudi povedala, kako si predstavlja izhodišče (25. junij 1991), predmet (morska in kopenska meja) in značaj postopka (elementi pravičnosti), pojasnjujejo na MZZ, kjer pričakujejo, da se bo ta postopek končal pred vstopom Hrvaške v EU. (STA)

Slovenski zunanj minister Dimitrij Rupel (levo) in njegov hrvaški kolega Gordan Jandroković (desno)

ANSA

MAURIZIO TREMUL

FURIO RADIN

»OSSERVATORIO DEI BALCANI« - Intervju z Bojanom Brezigarjem »Vse narodne manjšine v Evropi imajo nekaj odprtih problemov«

RIM - Spletni časopis "Osservatorio dei Balcani" je objavil intervju z nekdanjim odgovornim urednikom Primorskega dnevnika Bojanom Brezigarjem, ki je trenutno predsednik paritetnega odbora za slovensko manjšino in svetovalec slovenskega zunanjega ministra Dimitrija Rupla. V intervjuju je govor o položaju slovenske manjšine v Italiji in italijanske v Sloveniji in Hrvaški ter tudi o odnosih med so-sednjimi državami.

V Evropi ni narodne manjšine, ki ne bi imela nekaj odprtih problemov. Tudi najbolj zaščitene skupnosti, kot je npr. nemška na Južnem Tirolskem, zahtevajo nove norme in nove ukrepe, meni Brezigar. Položaj Slovencev v Italiji se je v zadnjih letih pravno gledano precej izboljšal. Intervjuvanec omenja državni zaščitni zakon iz leta 2001 in deželnik zakon iz lanskega leta, ki je v primeru z državnim zakonom uvedel nekatere novosti. Glavni problem, s katerim se trenutno sooča naša manjšina, pa je finančnega značaja.

BOJAN BREZIGAR

KROMA

Napovedani finančni ukrepi po Brezigarjevem mnenju vsekakor niso ukrepi proti manjšini, saj sodijo v splošne varčevalne ukrepe, ki jih načrtujejo v Italiji.

Med Slovenijo in Italijo ni odprtih imovinskih vprašanj, ki so bili rešeni z Rimskim sporazumom, ki je posledica Osimske pogodbe.

Na osnovi neke publikacije italijanskega notranjega ministrstva izpred deset let naj bi bilo Slovencev v Italiji približno 70 tisoč, italijanska skupnost v Sloveniji pa je številčno precej manj-

ša, saj se govorji o dva do tri tisoč pripadnikih. Približno 90 odstotkov manjšine živi v republiki Hrvaški in torej v dveh državah, kar manjšinski skupnosti povzroča kar nekaj problemov in težav. Zato si manjšina zelo prizadeva za ohranitev svoje celovitosti, težava je tudi v tem - meni Brezigar - da Hrvaška še ni članica Evropske unije.

Italijanski in slovenski zgodovinarji so z oblikovanjem skupnega dokumenta o polpretekli zgodovini v naših krajih opravili izvrstno delo. To je strokovni dokument, ko prevladujejo čustveni naboji pa je obravnavata vprašanje precej otežkočena. Nekatere izjave visokih italijanskih državnikov in politikov po Brezigarjevem mnenju ne prispevajo k spravi. Obstajajo torej še nekatere napetosti, ki pa so stvar Slovenije in Italije. Slovenija tako še ni popolnoma razčistila svoje vloge od leta 1940 do obdobja 1945-1946. V Italiji pa imajo še vedno probleme v odnosu do določenega obdobja italijanske zgodovine.

CELOVEC - Gospodarstvo in umetnost

Izdali nov umetnostni koledar

Koroška hranilnica že desetič poskrbela za koledar z deli mladih umetnikov s Koroške, Italije in Slovenije

Na sliki direktor Kärntner Sparkasse Gernot Schmerlaib z umetniki Marcom Monaldijem, Katjo Sudcem in Kevinom Rauschem ter vodjo oddelka za marketing Diethardom Theuermannom

FRITZ-PRESS

CELOVEC - Na sedežu banke »Kärntner Sparkasse« v Celovcu so konec prejšnjega tedna predstavili umetnostni koledar za leto 2009, katerega so oblikovali mladi umetniki iz Koroške, Slovenije in Italije. Tako so v koledarju za prihodnje leto objavljene reprodukcije umetniških del Kevina A. Rauscha s Koroške, Marcia Monaldijsa iz Italije (Petritoli) in Katje Sudcev iz Ljutomerja (Slovenija).

Koroška hranilnica tovrstni koledar izdaja že leta, saj je letosni že deseti po vrsti. Z njim pa koroški deželnini zavod skrbi za podporo mladih umetnikov iz treh dežel in s tem tudi povečuje njihov ugled v širšem alpsko-jadranskem prostoru.

Letosni »art-koledar 2009« so natisnili v nakladi 7.000 izvodov, brezplačno pa ga bodo razdeljevali v vseh podružnicah hranilnice na Koroškem, v Furlaniji-Julijski krajini in v Sloveniji, dokler bo seveda ne bo pošla vsa zaloga. (I.L.)

ISTRA

Manjšina prosi za pomoč Deželo

MAURIZIO TREMUL

FURIO RADIN

REKA - Italijanska manjšina v Sloveniji in Hrvaški, ki ji hoče Italija krčiti državne podpore, računa na finančno podporo Dežele Furlanije-Julijski krajine. To je izjavil predsednik Italijanske unije Furio Radin ob podpisu konvencije med manjšinsko organizacijo in tržaško Ljudsko univerzo glede delitve italijanski podpori manjšini v Istri in na Reki za letošnje leto. Radin računa tudi na podporo euzulske združenj, katerim Italija sicer tudi napoveduje precej manj državnih podpor.

Medtem ko slovenski manjšini v FJK deli državni denar deželnih uprav je za delitev denarja Italijanom v dveh državah pristojna Ljudska univerza. V preteklosti je glede tega prišlo do trenj z Italijansko unijo, v zadnjih letih pa so se odnosi normalizirali. Ljudska univerza bo v tekocem letu vsega skupaj italijanski manjšini razdelila 4 milijone in 650 tisoč evrov.

Italijanska skupnost v Sloveniji in Hrvaški bo v tem letu dobila iz Rima vsega skupaj 7 milijonov in 247 tisoč evrov, če bo italijanski parlament potrdil načrte finančnega ministra Giulia Tremontija bo manjšina leta 2011 dobila 32 odstotkov manj sredstev. V bistvu gre za podobni negativni trend, ki v primeru odobritve finančnega zakona in proračuna 2009-2011 čaka slovensko manjšino v Italiji.

Podpis konvencije z Ljudsko univerzo prihaja s precejšnjo zamudo, zato je Radin izrazil upanje, da bo sporazum za prihodnje leto podpisani spomladi in ne jeseni leta 2009. Pri tem bo treba odpraviti dolge birokratske procedure, ki so krije za zamude, s katerimi Italija izplačuje prispevke italijanski manjšini.

Slednja glede napovedanega krčenja finančnih prispevkov v obdobju 2009-2011 vsekakor še ni obupala. Italijanska unija, kot rečeno, računa na pomemčne državne uprave FJK in euzulske združenj. Medtem ko bi Dežela lahko finančno pomaga manjšini, je s strani euzulov pričakovati moralno in politično pomoč. A gotovo ne s strani vseh združenj istrskih beguncev. Nekatere vplivne euzulske organizacije namreč še vedno glede na manjšino v Istri in na Reki kot na ostanek komunizma, druge pa so premostile takšne in podobne ideološke predstodke ter so z manjšino navezale normalne stike.

SLOVENIJA - Slovenski predsednik izbral kandidata

Danilo Türk za novega mandatarja predlagal predsednika SD Boruta Pahorja

Pahor je dejal, da kandidaturo sprejema v času velike gospodarske negotovosti, da pa računa, da bo zaupanje upravičil

LJUBLJANA - Predsednik Slovenije Danilo Türk je po včerajšnjem srečanju s predsednikom Socialnih demokratov (SD) Borutom Pahorjem dejal, da mu je v veliko zadovoljstvo, da predlaga Pahorja za mandatarja za sestavo nove vlade. Ob tem je poudaril, da je predsednik SD pomemben slovenski politik in povezovalna osebnost. Türk je v izjavi za medije po srečanju povedal, da je predlog dan znotraj rokov glede oblikovanja vlade. Pričakuje tudi, da bo v nadaljevanju postopka za oblikovanje vlade šlo vse dobro.

Pahor se je predsedniku republike zahvalil za izkazano zaupanje pri podelitev kandidature za mandatarja. Poudaril je, da to čast sprejema z veliko odgovornostjo. Kot je dodal, upa, da bo zaupanje upravičil. "Pred očmi ne bom imel osebnih ali strankarskih interesov, ampak interese države," je pojasnil Pahor.

Predsednik SD je še dejal, da kandidaturo sprejema v času gospodarske negotovosti. Ta po njegovih besedah ni plod politike sedanje vlade, ampak zunanjih okoliščin. Prav zato upa, da predlogi za re-

šitev iz gospodarske negotovosti ne bodo sprejeti z medsebojnimi očitki o krividi za gospodarski položaj. "Skupaj moramo poiskati odgovore na izvive prihodnosti," je poudaril in dodal, da so najpomembnejši ljudje, znanje in izkušnje. Pojasnil je, da je vloga države skrb za razvoj talentov. "Sem potrežljiv politik, a izgubim potrežljivost, če govorimo o naših in vaših," je opozoril.

Pahor je zatrdil, da bo osrednjo pozornost namenjal ustvarjanju pogojev za stabilizacijo gospodarstva. Po njegovem mnenju moračan potrebuje močno državo. Vendar ne državo, tako predsednik SD, ki se bo vtkala v poslovne odločitev, ampak državo, ki bo ustvarjala pogoje za gospodarski razvoj. Dodal je, da vidi prihodnost Slovenije kot izvirne družbe. "Izvirno pri iskanju rešitev," je pojasnil. Po Pahorjevi besedah je treba okrepliti zaupanje javnosti v institucije pravne države. Kandidat za mandatarja se je zlasti zavezal za spoštovanje človekovih pravic in zatrdiril, da bo njegova vlada na tem področju storila vse, kar je v njeni moči. (STA)

Slovenski predsednik Danilo Türk (desno) je včeraj Boruta Pahorja (levo) predlagal za mandatarja slovenske vlade

BOBO

KOROŠKA - Šentjakob v Rožu

Kljukasti križ na oknu borke za pravice manjšine

CELOVEC
- Konec preteklega tedna so doslej neznani stariči nalepili na okno stanovanjske hiše koroške Slovenke Mickie Miškulnik (na posnetku) v Veliki vasi pri Šentjakobu v Rožu kljukasti križ iz modrega papirja, velik okrog 30 centimetrov.

Micka Miškulnik, nadomestna občinska odbornica Socialno-gospodarske skupnosti v Šentjakobu in predsednica tamkajšnjega društva slovenskih upokojencev, se že dolga leta bori za enakopravnost manjšine in slovenskega jezika.

Miškulnikova je o dogodku obvestila lokalno policijo ter ji sporočila, da je že v noči prej zaznala dva močna strela pod svojim oknom.

Policija ji je zagotovila, da bo zadevo preverila. V občini Šentjakob v zadnjih letih ni bilo incidentov proti slovenski manjšini oz. njenim pripadnikom. Je pa Šentjakob bil v letu 1972, ko so nemškonacionalni skrajnezi podpirali dvojezične table na Koroškem, bil eno od zarišč kampanje proti pravicam slovenske manjšine. (I.L.)

LJUBLJANA - Prometna nesreča Janše

Domnevni soudeleženec ponujal posnetke Dnevniku

LJUBLJANA - Predsednik slovenske vlade Janez Janša in njegova partnerica Urška Bačovnik sta bila v nedeljo soudeležena v prometni nesreči, poroča Dnevnik.si. Kot je za STA poudaril tiskovni predstavnik vlade Valentin Hajdinjak, sta se v nedeljo okrog 21. ure Janez Janša in Urška Bačovnik z lastnim avtomobilom vracači s Štajerske. "Na križišču pri ljubljanski tovarni Kolinska sta čakala pred semaforjem, ko se je vanju, v zadnji desni rob odbijača, z manjšo hitrostjo zaletel mlajši voznik osebnega avtomobila seat ibiza, ki je že v križišču neprevidno menjaval vozni pas," je pojasnil. Hajdinjak je pojasnil, da je nastala zgolj manjša materialna škoda, nihče ni bil poškodovan, voznik seata ibize pa je takoj priznal krivo. Zato so na bližnjem avtobusnem postajališču udeleženci zgolj ugotovili stanje ter izpolnili evropsko poročilo o nezgodbi.

"Na avtobusnem postajališču, kjer so izpolnjevali obrazec poročila o nezgodi, je dogodek spremjal tudi mlajši moški z mobilnim telefonom v roki, ki

je potem, ko so ga opazili, prizorišče hitro zapustil," je pojasnil Hajdinjak in poudaril, da odločno zavračajo nekatera namigovanja, "da je bil premier celo vinjen".

Hajdinjak je zapisal, naj se ne nasede posameznikom, ki trdijo, da imajo videoposnetke nesreče in jih poskušajo prodati za velike vsote. "Tisti, ki razpolaga s posnetkom iz mobilnega telefona, je tega naredil šele, ko so udeleženci prometne nezgode na avtobusnem postajališču izpolnjevali evropsko poročilo.

Casopis Dnevnik je včeraj na svoji spletni strani objavljal članek, v katerem piše, da so včeraj v uredništvu Dnevnika.si prejeli informacijo "našega uporabnika, da je bil sinoči soudeležen v prometni nesreči s premierom Janezom Janšo in njegovim spremljevalko Urško Bačovnik". Po trditvah uporabnika naj bi bila omenjena v vinjenem stanju. "Uporabnik medtem slovenskim medijem ponuja tudi videoposnetek tega dogajanja, vendor pogajanja še tečejo," je še pisalo na spletni strani Dnevnika. (STA)

SKOPJE - Slovenski kratki dokumentarni film Ženski pogovori (posnetek s snemanja), njegove avtorice so Dženi Rostohar, Janina Tesch, Veronica Mota Galindo, Ayar Zandi, Maja Kocjan, je na 6. romskem filmskem festivalu Zlati kolo 2008 - Somnakajeskri Rota 2008 v Skopju prejel nagrado zlati kolo. Na festivalu so konec oktobra prikazali 20 filmov o življenju Romov iz Evrope in ZDA. Slovenija je na festivalu sodelovala še s kratkim igranim filmom Babica mi je povedala v reziji Martine Hudorovič (Luksuz Producija).

Ženski pogovori iz lanske berge krške producentske hiše Luksuz je osvojil že prvo nagrado na 6. festivalu kratkega filma junija v Mostaru. V Skopju je filmu nagrađeno prisodelna mednarodna žirija. Ena izmed podeljevalev nagrad je bila kraljica romske glasbe Esma Redžepova, poznana po romsko makedonskimi ritmih in izjemnem vokalu.

Festival Zlati kolo organizira romska televizijska BTR v sodelovanju z Makedonskim filmskim skladom, mestno občino Skopje in Fakulteto za dramske umetnosti v Skopju. S prireditvijo želijo pridobiti pozornost mednarodnega občinstva za romsco filmsko ustvarjalnost in poiskati rešitve za profesionalizacijo romskih medijev. Festival prispeva tudi k spoznavanju načina življenja Romov s ciljem izboljšanja njihovega zdravstvenega in socialnega položaja, zaposlovanja, izobraževanja in bivalnih pogojev.

PORDENON Preiskava o eksploziji na strelišču

PORDENON - Zdravstveno stanje štirih moških, ki so jih po sobotni eksploziji na pordenonskem strelišču prepeljali v razne bolnišnice, ostaja zelo resno. Vsi štirje imajo opekline na večjem delu telesa, ležijo pa v umetno povzročeni komi.

Pordenonsko tožilstvo je medtem poslalo nekaj sodnih obvestil, med drugim tudi generalu Antoniu Carrabbi, predsedniku strelišča. Tožilstvo poudarja, da gre za običajen postopek: odslej bodo odvetniki preiskovanih oseb lahko imenovali svoje izvedence, ki bodo prisostvovali morebitnim ekspertizam. Vzrok eksplozije še ni znan. Plinska napeljava ustreza varnostnim predpisom, možno pa je, da je do poka in požara prišlo zaradi pištoljskega plina v zraku. V naslednjih dneh bodo pregledali napravo, ki bi moralta ta plin vscrkavati.

V koprskem pristanišču odkrili 12 ton cigaret

KOPER - Cariniki so v koprskem pristanišču pri pregledu tovora na eni od ladij minuli teden odkrili večjo količino cigaret, ki so prispele iz Združenih arabskih emiratov, namenjene pa so bile na Madžarsko, so včeraj sporočili s Carinske uprave. Cariniki so v 827 škatlah našli kar 12 ton oz. 8.270.000 cigaret znamke Richman.

Koprski cariniki so ob pregledu tovorne dokumentacije ladje Lantau Beach opravili analizo tveganja in se odločili za pregled enega izmed 109 raztovorjenih zabojniških. Po dokumentih naj bi bil naložen z računalniškimi mizami, vendar jih je bilo samo nekaj na začetku zabojnišnika, globlje pa se je skrivalo omenjeno neprizavljeno tihotapsko blago.

Policisti na Primorskem zasegli ukradeno motorno kolo in fiat punto

KOPER - Policisti so v nedeljo zvezcer v Sežani zasegli motorno kolo znamke Kymco, People, v soboto ukradeno v Italiji, ki ga je na vozilu znamke Mercedes Sprinter vozil 34-letni Romun. Na Škofijah pa so prav tako v nedeljo policisti zasegli

ukradeno vozilo fiat punto, ki ga je vozil 53-letni italijanski državljan, so sporočili iz PU Koper. Punto je bil ukraden 2. avgusta 2008.

Na cestah minuli teden umrli štirje ljudje

LJUBLJANA - Na slovenskih cestah se je v minulem tednu zgodilo 133 prometnih nesreč, v katerih so štirje ljudje izgubili življenje. Poškodovalo se je 169 ljudi. Samo med zadnjim koncem tedna se je zgodilo 10 prometnih nesreč, v katerih so trije ljudje izgubili življenje, poškodovalo pa se je 13 ljudi. Slovenske ceste so letos zahtevali 188 smrtnih žrtev, v enakem obdobju lani pa 253.

GROPADA - V spomin na dvanajst padlih vaščanov v 1. svetovni vojni

Dvoglavi orel, evropska zastava in štirijezični »Nikoli več«

Spomenik na dvorišču Doma Skala je izklesal domačin Marko Milkovič - Zanimiva razstava

Razstava predmetov openskega zbiratelja Marka Simiča v gospajskem Domu Skala (levo). Venec so k spomeniku položile tudi slovenske narodne noše (desno). Govornik profesor Samo Pahor in ozadju Marko Milkovič, glavni pobudnik prireditve (na sliki skrajno desno)

KROMA

»Nikoli več, mai più, nie wieder, never again,« tako je ob nedeljskem odkritju spomenika padlim Gropajcem v 1. svetovni vojni, v štirih jezikih, na koncu svojega govoru poddaril predsednik vzhodno-kraškega rajonskega sveta Marko Milkovič, ki je bil tudi eden izmed glavnih pobudnikov za postavitev spominskega obeležja na dvorišču gospajskega združnega doma Skala. »Pred osmimi leti so to storili naši prijatelji Banovci in Ferlugovci, sedaj smo na vrsti mi. Lepo pa bi bilo, da bi spomenike žrtvam iz prve svetovne vojne postavili tudi po drugih naših vaseh,« je še dodal Milkovič, ki je spomenik iz kraškega kamna tudi sam izklesal. Na spomeniku je napisanih dvanajst imen padlih vaščanov (Peter Gojča, Jožef Grgić, Peter Grgić, Anton Kalc, Janez Kalc, Jožef Kalc, Matija Kalc, Anton Macarol, Anton Milkovič, Just Pečar, Jožef Škarab, Janez Vidau), ki so se med prvo svetovno vojno, letos poteka ravno 90.-letnica, na različnih evropskih bojiščih borili v uniformah avstro-ogrskih vojsk. Na spomeniku je izklesana tudi evropska zastava, »saj - kot je na proslavi povedal govornik profesor Samo Pahor - so ti padli bili državljanji ene najbolj naprednih evropskih držav.«

V italijanščini je spregovoril Roberto Toderio, član kulturnega društva Zenobi, ki skribi, da dogodki izpred devetdesetih let ne bodo utonuli v pozabo. »V Italiji so demonizirali avstro-ogrski regiment 97, v katerem so bili v glavnem zbrali le primorski fantje. To je del naše zgodovine, na katero ne smemo pozabiti,« meni Toderio. Domačinka Mirta Čok pa je v svojem posegu poudarila pomen žensk v 1. svetovni vojni. Spomenik, ob katerem sta stala bila člana društva Mitteleuropa in IR97 (Infanterieregiment Nr. 97) obklečena v uniforme avstro-ogrskih vojsk, je blagoslovil trebenski župnik Ivo Miklavčec. Pesnik Aleksij Pregar pa je prebral venček poezij raznih avtorjev iz let 1914 do leta 1921. Številne delegacije (v Gropadi je bil prisoten tudi konzul Republike Slovenije Humer) so ob spomeniku položile vence in šope rož, slavnostni pečat prireditvi pa sta dala še domači mešani pevski zbor Skala-Slovan, pod taktilko Hermanna Antoniča, in trebenska godba na pihala Viktor Parma, pod vodstvom kapelnika Luke Carljija.

V društvenih prostorih so Gropajci pravili zanimivo razstavo fotografij, pisem, orožja in predmetov iz časa 1. svetovne vojne (1914-1918), iz zbirke Marka Simiča z Općin. Zanimivi so prizori avstro-ogrskih vojakov češke narodnosti, ki so bili v času vojne nastavljeni v Veliki Dolini pod Marizom, severozahodno od Gropade. Čehi so takrat tudi obiskovali gospajsko gostilno na hišni številki 60. Na ogled so še slike ostalih gospajskih vojakov ter raznorazni predmeti, ki so jih uporabljali na fronti. Lepo so tudi vase, izdelane iz izstrelkov granat. Po vojni - tako so nam povedali na razstavi - jih je izoblikoval domaćin Valerijo, sicer prištek iz Rovt. Razstava bo odprtva vsak dan od nedelje, 9. novembra, od 19. do 21. ure.

Jan Grgić

V sredo 29. oktobra, nas je obiskal bivši senator Stojan Špetič in nam predaval o Gelminjem odkolu, ki je na žalost postal zakon (senat ga je namreč odobril s 162 glasovi za in 134 proti, trije senatorji pa so se glasovanju vzdržali), kljub številnim protestom s strani slovenskih in italijanskih dijakov in študentov iz cele Italije.

»Nič čudnega, če je bil dekret odobren. To je bilo pričakovano.« S to izjavo je Špetič začel govor. Izjavil je, da ministrica Gelmini ne ve, kaj pomeni urejeno in kvalitetno šolstvo, saj je kot študentka diplomirola v Reggiju Calabriji, kjer mnogo ljudi kupi univerzo. Če ne bi bilo znanja, bi se svet podrl, tehnologija bi ne napredovala...

Dekretni zakon ministritice Gelminove predvideva zmanjšanje učnega in neučnega osebja, krčenje sredstev za javno šolstvo in univerze, znižanje učnih ur, združevanje šol z majhnim številom dijakov, skratka poslabšanje izobraževalne ponudbe in storitev.

Sledila so razna vprašanja s strani dijakov in učnega osebja. Spraševali so se predvsem, kakšen interes bo imela Slovenija, s tem, da pomaga slovenski manjšini, koliko učnega in neučnega osebja bo izgubilo službo, na kakšen način lahko dijaki izrazimo nezadovoljstvo ne da bi okupirali šole ter o položaju na Južnem Tirolskem. Odgovori so bili zelo jasni: slovenska vlada je že dala v program zaščito slovenske manjšine, v glavnem bo službo izgubilo osebje, ki nima stalne delovne pogode; okupacija je protizakonita, vendar če je množična, lahko postane učinkovita. Glede položaja na Južnem Tirolskem je senator priznal, da se tam ne zmenijo za reformo, ker imajo šole posebno avtonomijo. Za zaključek je Špetič še enkrat podčrtal, da nam slovenska vlada in razne slovenske organizacije izražajo solidarnost, katero dokazujo s konkretimi dejANJI.

Giorgia Christine Abrami
4. raz. DDTZG Žige Zoisa - Trst

DTTZG ŽIGE ZOISA - Odlok Gelmini je, žal, zakon Znanje je človeški kapital, a kljub temu se šoli krčijo sredstva

Spetič je podčrtal pomen referendumu. Ta je po Ustavi dovoljen. Da referendum lahko znaga, morajo dijaki prepričati vse generacije in plasti današnje družbe, da predstavlja novi zakon katastrofo za bodoče šolstvo, saj tisti, ki se ne šolajo več težje razumejo problem.

Senator je omenil Benečijo, ki je najbolj zatirani del slovenske manjšine. Za Benečane namreč trdijo, da niso Slovenci in da morajo v bistvu ukiniti dvojezične šole. Opozoril nas je na težave, na katere bodo naletele slovenske ustanove in časopisi, med katere spada tuji Primorski dnevnik.

ODBOR ZA MIR Alternativna počastitev 4. novembra

4. november, ki je v Italiji dan zmag v prvi svetovni vojni in praznik oboroženih sil, se je nekdo odločil praznovati drugače. To je primer Odbora za mir, sožitje in solidarnost Danilo Dolci, ki danes popoldne ob 17. uri pri spomeniku padlim na griču sv. Justa prireja alternativno simbolično slovesnost v spomin na žrtve prve svetovne vojne in vseh vojn. Prisotni se bodo oddolžili spominu na padle in na žrtve vseh ostalih vojn iz preščiščanja, da je treba enkrat za vselej reči »ne« vojni in imenu miru, ustave in človekovih pravic. Pri tem se oddobor v sporocili za javnost kritično distancira od takratne italijanske politike, ki je že lela vojno proti Avstro-Ogrski, pa tudi od bučnih proslavljanj 90.-letnice konca prve svetovne vojne v teh dneh. K današnji slovesnosti so pristopile še mnoge druge organizacije kot npr. Nenasilno gibanje, Blaženi graditelji miru, Peacelink, Center za mir iz Viterba itd.

TRG PANFILI - V nedeljo odprtje razstave po slovesnem obredu ob dnevu reformacije

Bonomo in Trubar v tržaški luteranski cerkvi

Razstavo pripravili dijaki liceja F. Prešeren - Luteranski pastor spregovoril po slovensko

Nabito polna luteranska cerkev na Trgu Panfili je v nedeljo gostila slovesno mašo ob dnevu reformacije. 31. oktobra je namreč minilo 491 let od kar je avgustinški menih Martin Luter pribil na vrata Wittemberške cerkve 95 tez in s tem odkrito obsodil ravnanje rimskokatoliške cerkve. Dogodek iz leta 1517 predstavlja zgodovinski mejnik začetka protestantske reformacije. Po nedeljskem obredu so v luteranski cerkvi odprli razstavo »Na Bonomovem domu«, ki so jo v lanskem šolskem letu pripravili dijaki tedanjega 1. klasičnega liceja France Prešeren pod mentorstvom profesorice Marte Ivašič.

Liturgijo je kot običajno zaznamovalo petje, obred pa so vodili trije pastorji, saj je bilo to srečanje vseh evangeličanskih skupnosti v Trstu. Udeleženci so med drugim prejeli gradivo s predstavitvama dneva reformacije in lika Primozja Trubarja. Slednjo je pripravil mlađi pastor luteranske evangeličanske skupnosti v Trstu Dieter Kampen. Slednji je po maši uvedel odprtje razstave o Bonomu, pri čemer je marsikoga preseenetil s pozdravom in daljšo zahvalo v slovenskem jeziku.

Razstava »Na Bonomovem domu« je v prisrčnem ozračju na kratko opisala Marta Ivašič, kateri so podarili darilni paket ob Trubarjevem letu. Profesorica zgodovine in filozofije je povedala, da je razstava sestavila skupino šestih dijakov klasičnega liceja, sodelovalo pa je še kar nekaj ljudi. Fotografski del razstave obravnavata Bonomo palačo, zgodovinski del pa škofov lik, ki je močno vplival na Trubarja. Ob tej priložnosti so gradivu dodali še nekaj panojev o Trubarju. Ivašičeva je nato opozorila, da je Trubar že pred skoraj petsto leti govoril, da morajo biti šole prisotne v vsaki vasi in da morajo vsem zagotoviti učenje v materinem jeziku. »Šole in učno osebje vas prosijo za pomoč in podporo. Ob zvenecih pobudah poteka v šolah vsak dan in tiho, težko in naporno delo, pa čeprav mnogi trdijo, da to ni res. To delo, tako kot mladi in njihove družine, potrebuje podporo,« je povedala profesorica.

Razstava bo na ogled v luteranski cerkvi do 9. novembra, vsak dan med 10. in 12. uro. Pripravili so jo po prijavi na natečaj za ovrednotenje kulturne dediščine, ki ga je razpisal italijanski sklad za okolje FAI. Spomladi so dijaki predstavili svoje delo najprej na liceju, zatem pa še v Narodnem domu v Trstu, v Prosvetnem domu na Opčinah, v Gorici in na gimnaziji Vič v Ljubljani. (af)

OPČINE - V soboto S šestmesečnim otrokom več ur tavala po gozdu

Mlada mama se je s svojim šest mesecov starim sinčkom v soboto popoldne odpravila na sprehod po stezi, ki v bližini Fernetičev vodi v gozd. Tridesetnine in otroka dolgo časa ni bilo nazaj, zelo zaskrbljena babica pa je poklicalna na pomoč karabinjerje. Le-tem je po dobruri le uspelo najti pogrešani osebi. Na koncu so mamo in sinčka živa in zdrava pospremili domov v Trstu.

Na teren so odšli karabinjerji z Općin, iz Nabrežine in Bazovice. Iskalno akcijo je poenostavila telefonska povezava med mobilnim telefonom mlade mame in operativno komunikacijskim centrom nabrežinskih karabinjerjev. Slednji je nudil koristne informacije svojim sodelavcem, ki so medtem iskali pogrešanco. Pri tem so uporabljali sirene, da bi zensko z zvokom spravili na pravo pot. Nапоследո so prišli do nje, z otrokom je bila na dokaj odmaščenem gozdnatem območju med Fernetiči in Opčinami. Povedala je, da se je zaradi slabih orientacij izgubila. Našli so jo mnogo pred sončnim zatonom: v temi biла situacija nedvomno bolj zapletena.

Razstava je bila v luteranski cerkvi deležna velikega zanimanja, nekateri obiskovalci so tudi predlagali izdajo publikacije o manj poznan strani tržaške zgodovine

KROMA

TRŽAŠKA OBČINA - Izredna seja mestne skupščine

Častni meščanstvi bersaljerjem

Priznanji prejela 7. in 11. regiment bersaljerjev, ki sta pred 90 leti prispela v Trst

Tržaška občinska uprava je včeraj na izredni seji mestne skupščine podelila častno meščanstvo 7. in 11. regimentu bersaljerjev, to je prvih italijanskih vojaških enot, ki sta na včerajšnji dan pred 90 leti prispeli v mesto.

V dvorani občinskega sveta se je za to priložnost zbral mnogo političnih predstavnikov (med katerimi sta bila tudi tržaški poslanec Demokratske stranke Ettore Rosato in predsednica tržaške pokrajine Maria Teresa Bassa Poropat) in predstavnikov vojaških oblasti. Med njimi so bili številni nekdani bersaljerji, ki so prispevali na slovesnost s čelado s črno perjanico divjega petelina na glavi, prisotna pa je bila tudi Paola Toti, pravnukinja Enrica Totija. Župan Roberto Dipiazza se je spomnil dogodkov izpred 90 let, ki so prekinili skoraj 700-letno avstrijsko upravo mesta. Izrazil je zahvalo mesta obema vojaškima enotama, podčrtal pa je tudi »nezamenljivo vlogo oboroženih sil tudi v mirovnem času« ter se spomnil osmih italijanskih vojakov, umrlih v strmolagljivem helikopterju v Franciji.

Vseživljivni predsednik Združenja bersaljerjev Benito Pochesci je pojasnil »ozadje« podelitve častnega meščanstva obema regimentom. Pred slabim poldrugim mesecem je pisal županu in ga zaprosil, naj ob letošnjem 90-letnici konca prve svetovne vojne in prihoda Italije v Trst podeli vojaškima enotama, ki sta pri tem prihodu sodelovali, častno meščanstvo. Dipiazza je takoj pristal, po besedah Pochescija pa imajo za podelitev zasluge tudi predsednik mestne skupščine Sergio Pacor, občinski odbornik za prireditve Franco Bandelli in občinski svetnik Krčanske demokracije za avtonomijo, starejši deštar bersaljerjev Salvatore Porro, ki je včeraj skupaj z drugim pernatim bersaljerjem Giuseppejem Colottijem sedel izjemoma ob tržaškem županu.

Dipiazza je predal priznanji častnega meščanstva povelniku 7. regimenta bersaljerjev, polkovniku Giandomenicu Veltreju in povelniku 11. regimenta bersaljerjev, polkovniku Fabiu Polliju, ki sta se za nujno zahvalila z lastnim spominom na Trst.

Ob koncu prireditve so se prisotni na poziv predsednika občinskega sveta Pacora z minutno spomnilni pretekli teden umrlega Delfina Borronija, zadnjega od italijanskih vojakov, ki so preziveli prvo svetovno vojno. Tudi on je bil bersaljer.

Župan Dipiazza je podelil priznanje povelniku 11. regimenta bersaljerjev Fabiu Polliju

KROMA

RESOLUCIJA - Občinski svetnik SKP Iztok Furlanič

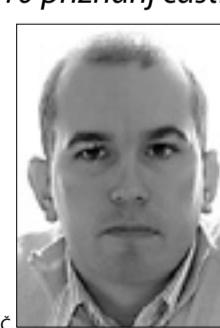
»Zamrznitev« priznanj

V zadnjih petih letih Dipiazza podelil že 10 priznanj častnega meščanstva, preveč...

Včerajšnji podelitvi priznanj častnega meščanstva 7. in 11. regimentu bersaljerjev v dvorani tržaškega občinskega sveta je sledil tudi občinski svetnik Stranke komunistične prenove Iztok Furlanič. Zaploskal je, ko je župan Roberto Dipiazza predal priznanji povelnikoma obih enot bersaljerjev, počastil z minuto tištine spomin na Delfina Borronija, zadnjega prezivelega italijanskega vojaka iz prve svetovne vojne.

Tako po koncu izredne občinske seje se je vrnil v bližnji občinski urad stranke in iz mape potegnil rezolucijo, ki jo bo danes predložil mestni skupščini. Dokument je nekakšna »nezaupnica« Dipazzova upravi zaradi »razmnoževanja« priznanj častnega meščanstva v zadnjih letih.

V uvodu rezolucije je Furlanič po udari, da je »častno meščanstvo največje priznanje, ki ga tržaški občinski svet podeljuje osebam, ustavovan ali združenjem, ki so se posebno izkazali in so pu-

IZTOK FURLANIČ

Od tod njegov poziv županu Dipazziju in njegovemu odboru: »Predlog o podelitvi priznanja častnega meščanstva gre zamrzniti za nedoločen čas.«

Furlanič je vsekakor dopustil možnost: »Častno meščanstvo gre izjemoma podeliti v primerih osebnosti, ki so sedanjeno odlikovale na svojem področju in so bile resnično temeljnega pomena v zgodovini Trsta in so dale mestu blesk v svetovnem merilu.«

Furlanič je nalačel pisal o osebnostih. Kajti Dipazzova uprava je med desetimi priznanji častnega meščanstva nagnila le štiri »osebnosti« (Corrado Antoninija, Nina Benvenutija, Antoinea Bernheimra in Ottavia Missonija). Preostalih šest priznanj je bilo podeljenih vojaškim oddelkom (1. regiment S. Giusto, 2. regiment Piemonte Cavalleria, regiment kirasirjev, 7. in 11. regiment bersaljerjev) ali z vojsko povezanim združenjem (Vsesložavo združenje alpincov in protovoljnik Rdečega kriza).

M.K.

JUTRI Sladoled, čokolada in otroci

Preko sto otrok iz številnih tržaških občinskih otroških vrtcev se bo jutri zjutraj ob 10.30 na začetku Drevoreda 20. septembra udeležilo degustacije sladoleda in topljene čokolade najvišje kakovosti. Praznovanja »sladoleda in čokolade« se poleg starejših otrok mestnih vrtcev lahko udeležijo vsi otroci (starci najmanj pet let in v spremstvu staršev), izvedenci pa jih bodo ob tej priložnosti opisali, kako se iz kakovih semen pridobiva osnova za izdelavo čokolade.

Otroški praznik z degustacijo je povezan s sedmo mednarodno razstavo Mittelciok, ki jo bodo odprli v četrtek, 6. novembra ob 15. uri v velikem paviljonu na Trgu sv. Antonia. Ob odprtju tradicionalne prireditve, ki se iz leta v leto ponosa z velikim uspehom, bo igral tudi mestni pihalni orkester.

50 LET PRVIH SLOVENSKIH ŠPORTNIH IGER - Vse se je začelo 2. novembra leta 1958 na stadionu 1. maja

veliki pok

Iz gibanja mladih je v nekaj letih zrasla mogočna zgradba slovenskega športa v Italiji, kot jo poznamo danes

Slovenski športni dan leta 1958 je bil »veliki pok« slovenskega povojušega športa v Italiji. Iz njega se je načelna navdušenja takratne mladine in skupine nekaj let starejših vizionarjev razvilo mogočno, neustavljivo gibanje. Takratna »začetna eksplozija« je v slabih petnajstih letih botrovala nastanku velikega števila planetov in satelitov, to je slovenskih športnih društov in organizacij, kot jih poznamo še danes.

Sportne igre bržkone ne bi nastale, ko ne bi bile izraz neke globoke potrebe takratnih mladih ljudi, ki so bili še zaznamovani z vojnimi grozotami, težkim sobivanjem z Italijani in delitvami med Slovenci, a so hoteli v novi družbi zadihati in delovati s polnimi pljuči, sproščeno in svobodno, brez takšnega ali drugačnega pokroviteljstva in nadzora starejših ter na enakovredni ravni z italijanskimi someščani, ki so po letu 1954 zavladali v Trstu. Pionirji našega športa, ki pa so imeli za sabo, sicer nasilno prekinjeno, a nikoli docela zamrlo tradicijo tržaškega Sokola in predvojnih klubov, so (najbrž ne da bi bil to njihov cilj) zgradili mogočno in trdno zgradbo, svojim naslednikom pa pustili veliko bogastvo.

Sam pripadam drugi generaciji športnikov in športnih delavcev, tisti generaciji ki je dvajset let po nastanku iger v različnih vlogah (igralec, trener ali odbornik) v času gospodarske moči, samozavestne drže in še relativne številčnosti naše narodnostne skupnosti, pozela verjetno najbolj žlahnte sadove dela predhodnikov.

Čeprav so na čelu naših društev še vedno velkokrat ljudje, ki so šli skozi »šolo« športnih iger, je danes delovanje teh društev precej drugačno, še bolj drugačne pa so novejše generacije staršev, mladostnikov in otrok, katerim je to delovanje namenjeno. Vpreženo v dnevno, skoraj podjetniško kolesje najrazličnejših problematik, ki jih včasih ni bilo, in podvrženo sodobnemu načinu razmišljanja, ki je deleč od nekdanjega, naše športno gibanje včasih res pozablja na svoje korenine. Vendar bi bilo hkrati krivico, če bi trdili, da ne upošteva nobenega od tistih vzgibov, zaradi katerih je nastal. Prilagaja pa se svojemu času in prostoru. In čas je, da ga v svoje roke z večjim zaupanjem predamo mladim. Mladim, kot tisti, ki so mu dali leta 1958 novega zagona.

Aleksander Koren

MAGAJNA

Prvi slovenski športni dan, predhodnik športnega tedna in športnih iger, se je odvijal med 2. in 4. novembrom leta 1958 na stadionu 1. maja v Trstu. Prijavilo se je 165 tekmovalcev, od teh jih je 48 tekmovalo v atletiki. Med njimi je Emil Sedmak zmagal bodisi v metu krogla bodisi v metu diska, domet iger pa je bil v naslednjih letih še večji

1958 - 2008
7. november 2008

50-letnica Slovenskih športnih Iger

Narodni dom v Trstu

Uvod: Nonet Primorsko
Jure Kufersin
Milan Pahor

Glasbeni intermezzo: Nonet Primorsko

Podelitev priznanja Primorskemu dnevniku
prvemu dopisniku ŠŠI

Pogovor z dobitnikom prve zlate kolajne na ŠŠI
Sašom Rudolfom
pogovarjata se Jan Grgič in Niko Štokelj

Otvoritev razstave

Večer povezuje Rado Šuštersič

O r g a n i z i r a Z S Š D I

PRVI KORAKI Za vpisnino 50 lir...

Lojze Abram, Milan Babič, Oton Berce, Jože Cesar, Vojko Česar, Miljo Gombač, Anica Hmeljak, Pepi Jelerčič, Učo Jurkič, Stanko Kojanec, Bojan Pavletič, Olga Pavletič, Adriano Pavlica, Nineto Patrizio, Aldo Rupel, Davorin Tavčar in Alojša Žerjal so bili po razpoložljivih podatkih organizatorji prvega slovenskega športnega dne, ki se je na stadionu 1. maja odvijal od 2. do 4. novembra leta 1958. Vpisalo se je 165 tekmovalcev iz trinajstih, v glavnem tržaških prosvetnih društev. Že prve izvedbe so se udeležili tudi športniki iz Bazovice, Proseka, Križa in Doline ter skavti in taborniki. Spored je obsegal sedem panog: atletiko, odbojko, namizni tenis, nogomet, šah, gimnastiko in orientacijski tek, ki je bil tedaj bolj ali manj poznan samo v Skandinaviji.

Sledi na 18. strani

PRIČEVANJE Učo Jurkič: »Prva sprava med Slovenci«

Ferruccio Jurkič, pri nas za vse Učo, letnik 1936, je bil s srcem in dušo zapisan Slovenskim športnim igram. Bil je med pobudniki in snovalci prireditve, pri kateri je bil vseskozi med glavnimi organizatorji, pa tudi odličen in neutrušen tekmovalec.

Doma in eni najstarejših slovenskih družin pri Svetem Ivanu, je bil v kulturnem društvu Škamperle aktiven še pred začetkom Iger, nato pa je bil tudi član zlate generacije Borovih odbojkarjev - prvoligašev in hkrati priznani trener. Kdor ga dobro pozna, ve povediti, da odbojko rekreacijsko še vedno odlično igra, čeprav jih ima že več kot sedemdeset!

Zanj so bila mlada leta na Stadionu 1. maja ena sama velika zgodba o uspehu. V to zgodbo nas je ponesel med prijetnim kramljanjem z njim.

Sledi na 18. strani

Male zgodbe velikih športnih iger

Na 16. strani

Naša anketa: Za mladino so športne igre prava neznanka

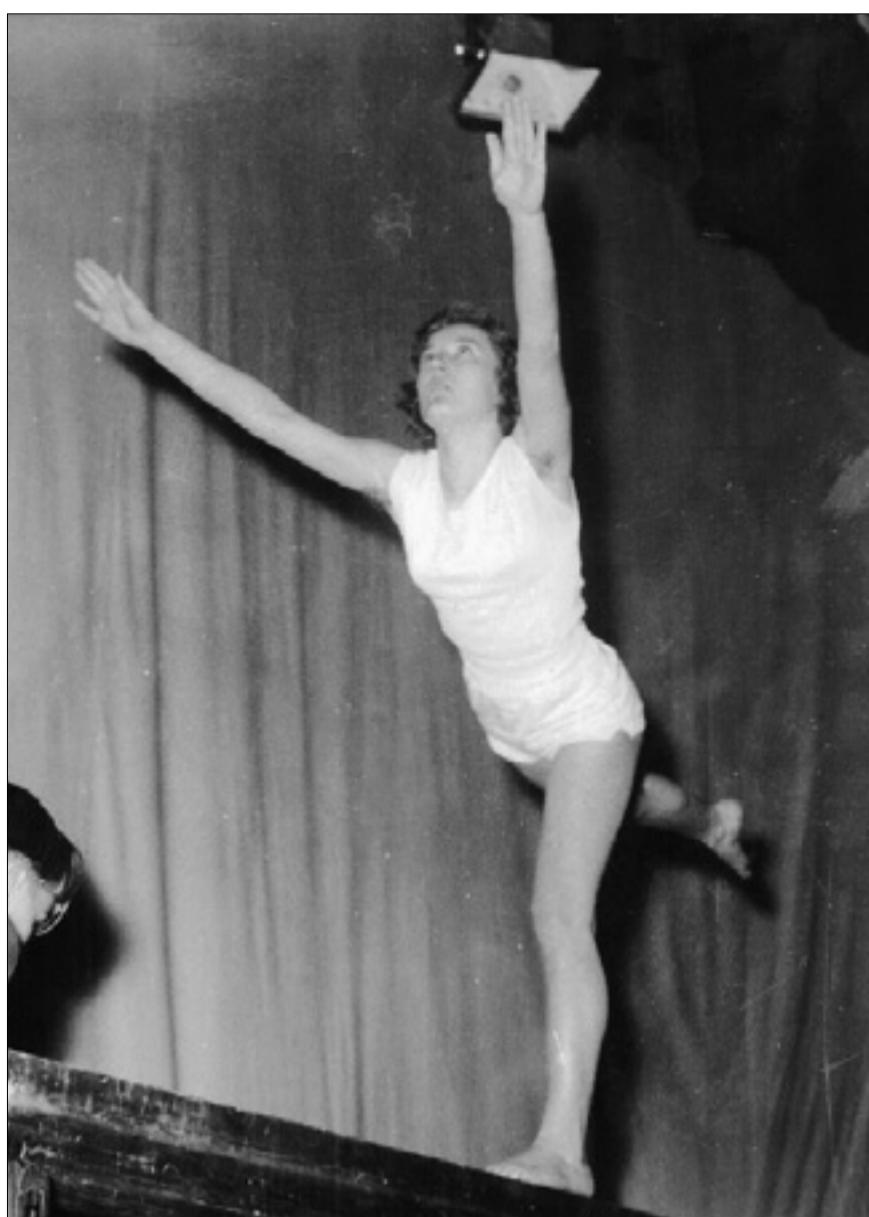
Na 17. strani

noči

sled mobilizirali celo vas. Vadili smo v nabrejinskem portiču, zastavonoša pa je bil prof. Radovič. Le dva do trije tekmovalci so tudi redno trenirali v tržaških plavalnih društih, ostali pa smo bili amaterji. Tu sem osvojil tudi edino kolajno: v štafeti 4 x 50 m smo zasedli 3. mesto. Nastopajoči tekmovalci niso bili le mladi, ampak tudi starejši. Tako so na primer slednji tekmovali v ruskem kegljanju: kegle smo takrat kupovali v bivši Jugoslaviji, v dvorani v Nabrežini pa smo trenirali. Tekmovali smo tudi v orientacijskem pohodu, v košarki, atletiki. Ekipne športne so mladi treneriali le v šoli, v atletiki pa smo bili samouki. Med tekmovalci bi omenil Damjana Pertota, ki je nastopal v najrazličnejših atletskih panogah, v odbojki, košarki. Na prvih izvedbah smo tekmovali pod imenom Igo Gruden, od leta 1966 pa kot Sokol. S športnimi igrami je športno delovanje pri nas povsem oziveljelo: ideja je bila odlično zastavljena, mladina se je prebudila.

Nabrežinci smo se borili predvsem proti društvu Škamperle, saj smo bili neposredni tekmelec za 1. mesto. Večkrat je prišlo do kreganj in prizivov, ampak je bilo to le sad velikega navdušenja.

Strani pripravilo športno uredništvo Primorskega dnevnika sodelavci. Fotografsko gradivo Maria Magajne iz knjige Velika knjiga slovenskih športnih iger uredila Igor in Branko Lakovič

Mitična vespa (desno) je bila pravi hit, motoristični športi pa so imeli na igrah veliko privržencev; h klasiki je že na prvih igrah leta 1958 sodila gimnastika (zgoraj), že pred vojno pri sokolih uveljavljeni šport

MAGAJNA

je igral košarko

naučiti slovenščine, sket 20 Kitajcev...

Slovenci sem veliko sodeloval in zbral sem kar nekaj anekdot.«

Na primer?

»Kot trener Sabe sem nekoč igral proti Boru, ki ga je treniral Branko Lakovič. Med minuto odmora sem se s svojimi igralci pogovarjal v italijanščini, Branko s svojimi pa seveda v slovenščini. Zaradi tega mu je sodnik prisodil tehnično napako. Jasno je, da sem znored in se znesel nad sodnikom, da ga še danes boli zadnja plat... Zanimivo je bilo tudi, ko sem v Barkovljah prvič stopil v slovensko družbo. Ostali so se mi skušali prilagoditi, ker sem bil pač edini, ki ni razumel slovenščine. Kaj se šalite, sem jem rekel, se bom prav kmalu jaz naučil slovensko! In sem se res. Ko sem moral na gostovanje na Madžarsko, sem se naučil kakih stoglavolov in celo vrsto predlogov, da bi tam kaj razumel. Danes pa na Greti uvajam v minikošarko dvajset mladih Kitajcev...«

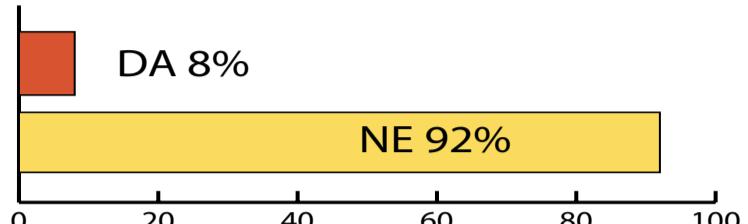
NI namreč ni maral te prireditve, saj tedaj oblasti še niso bile tako odprte in daljnovidne. Sam pa nisem imel nikoli tovrstnih predsodkov. Človeka sodim po tem, kar je in kar velja, nikakor ne po barvi ali narodnosti. S

Streljanje (zgoraj) je bilo zelo priljubljeno tudi med dekleti; navijačev (desno) na tekmah nikoli ni manjkalo

MAGAJNA

ANKETA - Med našimi višješolci Slovenske športne igre? 113 vprašanih, dva pravilna odgovora...

Ali veš kaj so slovenske športne igre

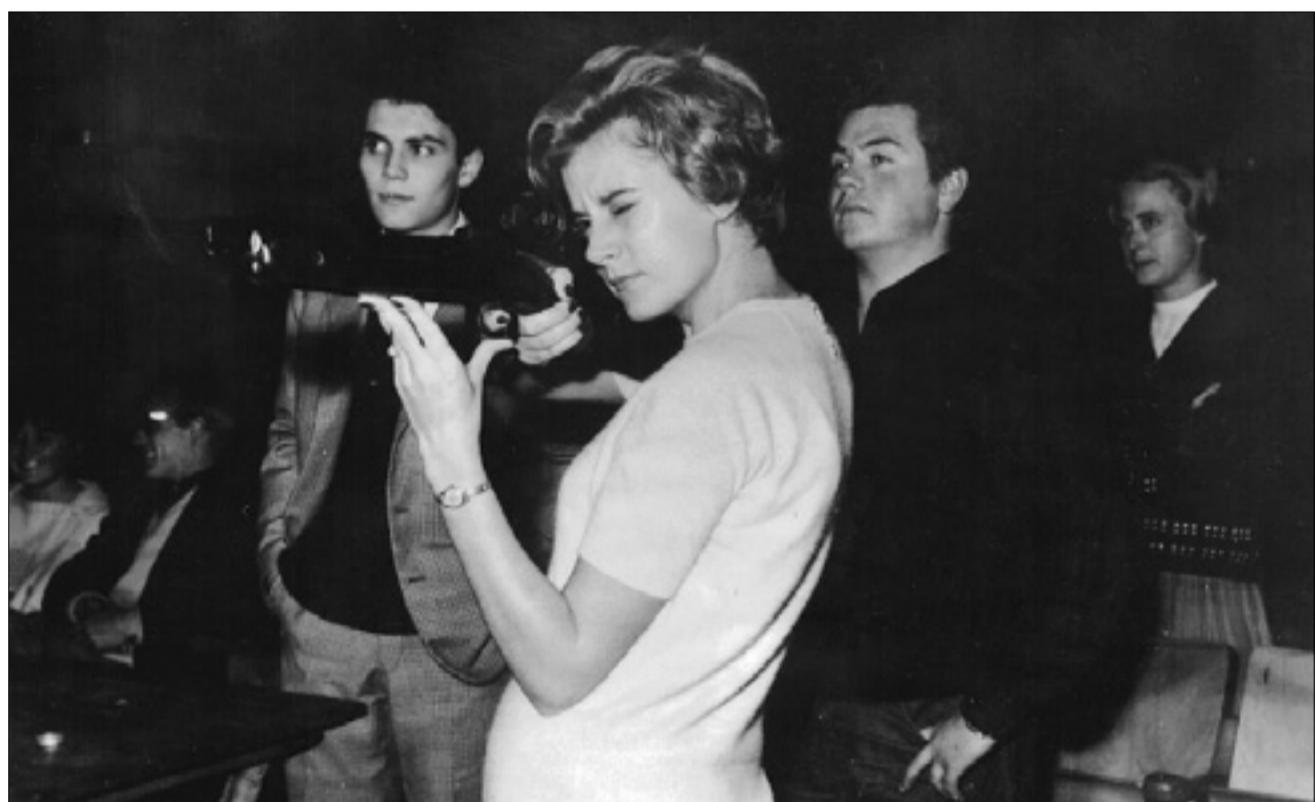
Odgovorilo je 113 tržaških višjih srednješolcev

Nekateri začudeno pogledajo v bel anketni list, ker imena »Slovenske športne igre« niso še nikoli zasledili. Drugi preberejo vprašanje in se obrnejo k prijatelju: »Kaj ti veš, kaj so te igre?« Nekateri hitro reagirajo, drugi pa pred odločitvijo nekaj sekund premislijo in šele nato obkrožijo odgovor. Vsekakor vsi razpoložljivi in prijazni.

Priporoči, ki so se preteklo sredo zjutraj ciklično ponavljali najprej na avtobusu št. 46, nato na »piaci«, nazadnje pa v 35-ki in pred licejem F. Prešerena. 113 višješolcem tržaških šol smo zastavili anketno vprašanje, ali vedo, kaj so bile Slovenske športne igre (SSI). Kar 92 % anketiranih je odgovorilo, da ne ve, za kaj gre. Manjšina (8 %) pa je na list zapisala, da vedo, kaj so igre bile. Med temi so nekateri (najbrž) po logičnem sklepjanju zapisali, da so bile to »igre, ki se odvijajo v Sloveniji«, »igre, ki so si jih izmisli Slovenci«. Med pritrtilnimi odgovori sta bila samo dva, ki sta se približala pravilnemu odgovoru. Prvi/a je napisal/a, da so bile to »vrsta zamejske mini-olimpiade«, drugi/a pa »tekmovanja med zamejskimi Slovenci, ki so se nekoč odvijala pri nas«.

Med odgovarjanjem so nekateri dijaki sicer povedali, da jih ime na nekaj spominja, nihče med njimi pa ni znal pravilnega odgovora.

Zakaj je tako? Pojasnil o tem, zakaj velika večina dijakov sploh ne ve za igre, je mogoče več. Eno je najbrž zelo enostavno: če so »manj mladi« spoznavali SSI prek ustnega izročila, fotografij in pričevanj staršev in drugih sorodnikov, ki so iger udeležili, za sedanje dijake to skorajda ne more veljati, saj so že njihovi starši (pre)mladi, da bi bili na igrah nastopili, precej spremenjena pa je v naši skupnosti tudi narodnostna setava. Tistim, ki so športno aktivni, bi lahko spomin morda osvežili trenerji in starejši odborniki, očitno do mladih tudi niso priše publikacije o igrah, ki so že bile objavljene. Mogoče pa bo razstava, ki jo pripravljajo v sklopu 50- obletnice, in je namenjena šolam, na voljo pa je tudi klubom, le zapolnila to pomanjkanje informacij. Res bi bilo škoda, da bi SSI tonele v pozabo. Nenazadnje je naše razvijajo športno gibanje izšlo iz teh športnih srečanj! (V.S.)

ODBOJKA - Danes začetek Lige prvakov

Blejski Ach Volley za preboj v drugo fazo

Danes krstni nastop v Trentu, v skupini pa sta še dunajski HotVolley in francoski Beauvais

Blejski Ach Volley
letos s še močnejšim moštvom

BOBO

LJUBLJANA - Danes se pričenja moška odbojkarska Liga prvakov. V kvalifikacijski fazi bo moči v šestih skupinah merilo 24 moštva iz 14 evropskih držav. Najboljše zastopani sta Italija in Rusija s po tremi predstavniki. Drugo leto zapored bo v elitnem evropskem klubskem tekmovanju nastopal tudi slovenski državni in pokalni prvak ACH Volley iz Bleda, prvi nasprotnik pa bo danes zvečer v Trentu nič manj kot italijanski prvak Trentino Volley.

Bled s kanadskim strokovnjakom Hoagom

Blejski klub ki mu lani uvrstitev v zadnjo fazo, ni uspel, so pa bili v Sloveniji imenovani za ekipo leta, je v svoje vrste privabil še ne 50-letnega strokovnjaka iz Kanade Glenna Hoaga, ki je francoski Paris Volley pred leti popeljal celo do naslova evropskega prvaka. Iz teh časov naj še omenimo zanimiv podatek, da Hoag niti enkrat ni izgubil z italijanskimi moštvi.

Kar nekaj sprememb je blejska ekipa doživel tudi v igralskih vrstah. Po letih nastopanja v tujini se je v domovino vrnil ko-rektor Saša Gadičnik, po enem letu igranja v Franciji pa se je na Bled vrnil tudi sprejemalec Andrej Flajs. Potem ko je kot posojeni igralec nastopal pri sosedih iz Kranja, se je v domači klub vrnil libero Aleš Fabjan, od Slovencev pa svojo prihodnost na Bledu vidi tudi mladi reprezentant Alen Šket, ki je pred tem branil barve mariborskega prvoglaša.

Novi tuji

Od tujih odbojkarjih so se pri ACH Volleyju odločili za nakup Portorica Ángela Pereza in Kanadčana Nicholasa Cundayja, ki igrata na mestu podajalca oziroma sprejemalca. Ob omenjenih okreptivah bodo tako kot lani klubske barve branili še Alen Pajenk, Davor Čeborn, Matevž Kamnik, Dejan Thomas (vsi blokerji), Mitja Gasparini (korektor), Jasmin Čuturič, Matija Pleško (oba sprejemalca), libero Sebastjan Škorc in podajalec Rok Satler.

Blejskemu klubu je tako pred novo sezono uspelo zbrati ekipo, ki jo glede na njeno kakovosti do zdaj še ni uspelo nobenemu odbojkarskemu kolektivu na slovenskem prostoru, s čimer so si avtomatično zadali nove, še višje obveznosti na tekmovalnem področju.

Danes v Trentu

Trento bo danes dihal za svoje moštvo, saj bo Trentino Volley prvič v zgodovini klub-a nastopil v Ligi prvakov. Tekma se bo pričela ob 20.30. (TV Slovenija 2 ob 21.30). Trentino je nekoliko spremenil moštvo, njegova glavna aduta pa ostajala Bolgar Matej Kazjiski in Srb Nikola Grbić. V zadnjem prvenstvenem krogu je moštvo polnoma nadigralo Pineto, bolgarski trener Italijan Stojček pa se pred tekmo boji le žoge mikasa, ki je drugačna od tiste, s katero igrajo v A1-ligi in z njim letos še niso igrali. Ostala tekmevka v skupini sta dunajski HotVolley, ki so ga Blejci prejšnji teden že premagali v srednjeevropski ligi in pa francoski Beauvais.

Skupine

Skupina A: Iraklis (Grč), CSKA Sofia (Bol), Fenerbahçe Istanbul (Tur), Domex Czestochowa (Pol).

NOGOMET

- Danes v Ligi prvakov

Zadnje upanje Rome Inter za osmino finala

Drevi bosta v 4. krogu lige prvakov igrala Roma in Inter. Za Romo bo današnje srečanje proti Solarievemu Chelseaju »tekma za preživetje«. Spallettijevi varovanci v prvenstvu od vodilnih že hudo zao-stajajo, tako da bi bila današnja zmaga izrednega pomena tako za premostitev krize kot za boj za drugo mesto v skupini. Veliko bolj umirjeno bodo lahko igrali Mourinhovi varovanci na Cipru. Anorthosis je že v Milanu dokazal, da je so-

lidna ekipa, vendar Interjevi zvezdniki ciljajo na nove tri točke, ki bi pomile matematično uvrstitev v osmino finala. Jutri bosta igrala Fiorentina, ki se želi oddolžiti Bayernu za gladek poraz izpred dveh tednov, in Juventus. Na stadionu Santiago Bernabéu bo v igri, bolj kot sama kvalifikacija, prvo mesto v skupini H.

SPORED - Danes (ob 20.45): Roma - Chelsea, Anorthosis - Inter, Jutri (ob 20.45): Fiorentina - Bayern, Real Madrid - Juventus.

FORMULA 1 - Na zadnji veliki nagradi sezone v Braziliji

Šele po preobratu v zadnjem krogu se je Lewis Hamilton lahko veselil naslova

Lewis Hamilton je zmagi nazdravil z zaročenko s Havajev Nicole Scherzinger

SAO PAULO - Brazilec Felipe Massa (Ferrari) je zmagovalec zadnje letosne dirke svetovnega prvenstva formule 1. Na domačem terenu v Sao Paulu je Massa ugnal Španca Fernanda Alonso (Renault) in moštenega sotekmovalca Finca Kimija Räikkönen. Naslov svetovnega prvaka za leto 2008 pa je s petim mestom osvojil Britanec Lewis Hamilton (McLaren-Mercedes). Tudi najboljši režiser trilerjev bi si težko zamislil razplet, s kakršnim je ljubiteljem avtomobilskoga športa postregla letosna sezona formule 1. Odločitev o prvaku je padla dobesedno v zadnjih zavojih zadnje dirke, Hamilton pa bi skorajda že drugič v dveh letih zapravil zaključno žogo za naslov prava. A Britanec je imel tokrat tudi zvrhano mero sreče. Junaku brazilskeh navijačev Massi pa bo v slabo tolaltu ostal podatek, da je bil kakšno minuto teoretično vseeno svetovni prvak - a na nje-

govo smolo le takrat, ko dirkači še niso bili v cilju.

Izhodišče pred dirko je bilo jasno: Hamiltonu je zadostovala uvrstitev med prvih pet, ne glede na to, kje bi dirko končal Massa. In prav ko je Hamilton Nemca Tima Glocka prehitel le dva zavaja pred koncem, si je spet priboril peto mesto, prav tisto, ki ga je potreboval za naslov prvaka. Lewis Hamilton je tako postal najmlajši prvak v zgodovini formule 1 s 23 leti, 9 meseci in 26 dnev. SP skupno, končni vrstni red (18) - **VOZNIKI: Lewis Hamilton 98**, Felipe Massa 97, Kimi Räikkönen in Robert Kubica 75, Fernando Alonso 61, Nick Heidfeld 60, Heikki Kovalainen 53, Sebastian Vettel 35, Jarno Trulli 31, Timo Glock 25 itd. **KONSTRUKTORJI: Ferrari 172**, McLaren-Mercedes 151, BMW-Sauber 135, Renault 80, Toyota 56, Toro Rosso 39, Red Bull 29, Williams 26, Honda 14.

Zenič: »Hamilton zaslужeno prvak«

Alberto Zenič je že od mladih nog v svetu motorjev, zadnja leta kot športni direktor. Po dveh letih v svetu motociklizma, točneje prvenstva Superbike, je letos opravljal nalog športnega direktorja v švicarskem moštvu Formule Reault. Seveda je Zenič pozorno sledil nedeljski VN Brazilije, zadnji dirki letosnjega prvenstva Formule 1:

»Mislim, da je zmaga Hamiltona zaslужena. Če je osvojil točko več od Masse pomeni, da je bil skozi sezono za točko boljši od ferrarijevega dirkača. Recimo, da mu je sreča povrnila tisto, kar mu je nesreča lani pobrala. V dveh sezona so se stvari torej uravnovesile. Razplet pa je bil nadve zanimiv, saj je bil odločilen zadnji krog oziroma celo zadnji ovink. Vsekakor se prvenstvo ne zmaga na zadnji dirki. Točke nabira skozi celo sezono in nikjer ne piše, da bo končni zmagovalec tisti, ki med letom osvoji več velikih nagrad. Važna je kontinuiteta. Imeli smo že svetovne prvake brez niti ene osvojene dirke. Hamilton je še zelo mlad, a že od prve sezone se je boril za sam vrh. Lani se mu je prvenstvo izmuznilo tudi zaradi napak moštva.«

Na večini dirki je bil Ferrari hitrejši in je tudi zmagal konstruktor-ski naslov. Gre torej bolj za Hamiltonovo zmago ali za ferrarijev poraz?

»V Ferrariju sta oba voznika ciljala na zmago prvenstva, obratno pa so v McLarenu že od samega začetka vedeli, da se lahko v boju vključi zgolj Hamilton. Prav zato so več pozornosti posvetili Hamiltonu. Šele potem, ko je Raikkonen v Belgiji zletel s proge dva kroga pred koncem, je prišlo tudi v Ferrarijevem taboru dojasne izbire. Dirke se pač ne zaključijo niti na ciljni črti. Celo nekaj ur po koncu dirke.«

Misliš, da so letos sodniki celo preveč posegali in krovili rezultate?

»Sodniki so v bistvu odločali o izidu določenih dirk. Po eni strani je to prav, saj ne moreš pustiti proste roke pilotom, po drugi strani pa so sodniki interpretirali po svoje določene situacije. A sodniki so tam, da prevzamejo odgovornost za določene odločitve in te odločitve je treba pač sprejeti. Prvenstvo pa je bilo letos zanimivo, čeprav sem še vedno prepričan, da je formula 1 preveč tehnološka. Večkrat so dirke zanimive le zaradi padavin ali česa podobnega. Drugače pa je, če iz-vzamemo nesreče ali okvare, vrstni red na cilju zelo podoben vrstnemu redu po prvem ovinku. Hitrosti so vedno višje, tehnologija stalno napreduje, proge pa so vedno enake. Poglejmo na primer zavore. Sedaj vozila zavirajo v petdesetih metrih, kar ne daje možnosti zasledovalcu, da prehiteva. Enostavno ni prostora za prehitevanje, medtem ko je bilo nekoč, v prostoru 100 ali 150 metrov to prehitevanje mogoče. Razlike med vozili so tudi manjše, tako da celo Toro Rosso lahko zmaga dirko.«

Boš v prihodnje znova sam upravljal kako moštvo?

»Dvomim. Pri nas ni dovolj sponzorjev in industrije, ki bi zagotovljale kritje stroškov. Prvenstvo GP2 stane 3.000.000 evrov, Formula 3 pa polovico manj.«

RELI - SP

Loeb še petič prvak

TOKIO - Francoz Sébastien Loeb (Citroen) je na 14. letosnjem preizkušnju za svetovno prvenstvo v relju po Japonski osvojil tretje mesto in s tem dokončno tudi petič naslov svetovnega prvaka, največ doslej v zgodovini. Na predzadnji dirki SP je zmagal Finec Mikko Hirvonen pred rojakom Jari-Matijem Latvalo (oba Ford Focus).

Kazan ruski prvak

KAZAN - Ruski nogometni prvoglavščik Rubin iz Kazana je prvič v 50-letni klubski zgodovini osvojil naslov ruskega prvaka. Moštvo iz Kazana je v nedeljo z 2:1 premagalo Saturn in si tako tri kroge pred koncem prvenstva že nabralo neulovljivo prednost na lestvici. Rubin ima namreč 60 točk, njegov najbližji zasledovalec moskovski CSKA pa jih je zbral deset manj.

Radcliffova 3. najhitrejša

NEW YORK - Britanska atletinja Paula Radcliffe je še tretič v karieri osvojila slovenski newyorsk maraton. Radcliffe je zmaga slavila s časom 2:23:56, druga je bila Rusinja Ludmila Petrova (2:25:43), tretja pa Amerišanka Kara Goucher (2:25:53). V moški konkurenči je brazilski atlet Marilson Gomes dos Santos osvojil svoj drugi naslov, potem ko je prehitel Mačočana Abderrahima Gourmria. Dos Santos je ciljno črto v Central Parku prečkal po 2:08:43 ure. Na tretjem in četrtem mestu sta maraton končala Kenijca Daniel Roche (2:11:22) in Paul Tergat (2:13:10).

Poraz Slovenije

CELJE - Slovenska moška rokometna reprezentanca je v drugi kvalifikacijski tekmi (skupina 5) za nastop na evropskem prvenstvu v Avstriji leta 2010 v Celju izgubila z Nemčijo s 26:27 (13:13).

Goriški prostor

Ulica Garibaldi 9
tel. 0481 533382
fax 0481 532958
gorica@primorski.it

 Primorski
dnevnik

GORICA - Nadaljujejo se protestne akcije proti vladnim ukrepom s področja šolstva

Dijaki obeh polov zasedli slovensko višešolsko središče

Za okupacijo, ki se bo nadaljevala tudi danes, se je odločilo 150 dijakov - Poslopja zavodov Trubar in Gregorčič niso zasedli

Slovenski dijaki
pred vhodom
v zasedeni
višešolski center

BUMBACA

VIŠJE ŠOLE Načrtujejo skupno manifestacijo

Dijaki vseh goriških višjih srednjih šol načrtujejo skupno manifestacijo, ki naj bi pred sedežem goriške pokrajine potekala v petek. O tej možnosti so se Italijanski in slovenski dijaki pogovarjali na včerajnjenem sestanku, kjer so predstavniki italijanskega tehničnega pola tudi napovedali, da nameravajo danes zasesti sedeže svojih šol. Protestno akcijo načrtujejo tudi študentje goriškega sedeža Tržaške univerze, ki bodo ob jutri dalje organizirali predavanje v ljudskem vrtu ali na drugem javnem prostoru v centru mesta. »Na problematiko krčenja sredstev univerzi želimo opozoriti tudi občane,« je povedala predstavnica študentov Elisa Trevisan.

Namesto knjig in drugih šolskih priročnikov so s seboj prinesli spalne vreče, hrano in zgovorne transparente. Včeraj so dijaki licejskega pola Trubar-Gregorčič in tehnično-poklicnega pola Cankar-Vega-Zois zasedli slovenski višešolski center, da bi medije in javnost še naprej opozarjali na odločno nasprotnovanje reformi ministrica Mariestelle Gelmini in na negativne učinke, ki jih bo imela na kakovost šolstva.

Slovenski dijaki so se odločili za »mehkejšo« obliko okupacije, saj niso zasedli celega višešolskega središča v ulici Puccini, pač pa le poslopji, v katerih imajo sedež zavodi Cankar, Zois in Vega. Stavba licejev Trubar in Gregorčič je ostala na voljo profesorjem, ravnateljici Mihaeli Pirih, neučnemu osebuju (le-to je imelo možnost vstopa tudi v zasedene prostore) in dijakom, ki niso pristopili k protestni akciji. Le-teh sicer ni bilo veliko - šlo je za peščico predstavnikov 4. in 5. gimnazije zavoda Trubar -, center pa je zasedlo približno 150 dijakov, kar pomeni več kot polovico slovenske goriške višešolske populacije. Priporočiti gre, da se so dijaki tehničnega pola, ki so včeraj

sodelovali pri mobilizaciji, odpovedali protestu dnevu. »Skrbijo nas krčenje sredstev javnemu šolstvu in univerzam. Z našim protestom želimo ne nazadnje opozoriti na specifiko šol s slovenskim učnim jezikom,« so povedali višešolci in dodali: »Zasedbo smo izvedli nekoliko v zamudi, saj je vrh protestov potekal prejšnji teden, smo pa bolje organizirani kot naši vrstniki italijanskih šol. Pripravljeni smo, da pozornost za temo šolstva ne sme uplahniti.«

Množica mladih se je pri vhodu v šolo zbrala že preden je zvonec naznani začetek pouka. Poskus, da bi takoj vstopili in zasedli prostore, se ni obnesel, saj je pomozno osebje zahtevalo, naj dijaki počakajo na prihod ravnateljice. Ko je Pirihova pršla, so dijaki vstopili, razobesili transparente, zasedli omenjeni poslopji in postavili skupine »stražnikov« ob vhode v šolski center. Preko 50 dijakov je nadzorovalo šolo tudi ponoči in pričakovalo, da bodo mnogi prešpali v ulici Puccini tudi danes. Včeraj se organizatorji še niso podrobnejše odločili, kdaj se bo mobilizacija zaključila, po vsej verjetnosti pa se bo reden pouk ponovno za-

čel še pred koncem tedna.

Slovenski dijaki so se nove izkušnje - šolski center je namreč zadnjč doživel zasedbo sredi 90. let - lotili dokaj organizirano. Med petkovim srečanjem so sestavili tudi pravilnik, ki se ga morajo vsi protestniki strogo držati. Vstop v laboratorije in telovadnicu je strogo prepovedan, prepovedani pa so tudi kajenje v notranjih prostorih, prinašanje alkoholnih pijač in nezakonitih substanc. V šolski center lahko vstopijo le vpisani dijaki, mlajši pa morajo upoštavati navodila voditeljev okupacije. »V primeru, da bi kdo kršil pravila, bomo zasedbo takoj preklicali,« so povedali organizatorji in dodali: »Organizirali bomo tudi ekipo, ki bo poskrbela za red in čiščenje prostorov.«

Včerajšnji dan je minil brez posebnih pretresov. Po jutranjem zborovanju, med katereim so razpravljali o poteku zasedbe, so si dijaki ogledali film, popoldne pa so se predstavniki sestali z dijaki italijanskih višjih srednjih šol. Danes bo auditorij slovenskega višešolskega centra obiskal deželnin svetnik Igor Gabrovec, ki se bo z dijaki srečal ob 10. uri. (Ale)

RAVNATELJICA »Niso izbrali najboljšega trenutka«

»O skrajni potezi, kot bi lahko bil vdor policije, bi razmisljali le v primeru, da bi v okviru zasedbe prišlo do izgredov ali škode na šolski lastnini. Občutek imam, da za to ni razlogov, saj so se naši dijaki obvezali, da bodo skrbeli za red in spoštovanje pravilnika, ki so ga določili.« Tako je povedala ravnateljica slovenskih višjih srednjih šol v Gorici Michaela Pirih, ki je o odločitvi dijakov, da zasedejo šolski center, včeraj dopoldne obvestila sile javnega reda, pokrajinski šolski urad in goriško pokrajino, ki je lastnica stavbe. »V teh primerih je ravnatelj primoran obvestiti kvesturo. V svojem sporočilu pa sem podarila, da dijaki niso zasedli vseh poslopij, kar omogoča šolcem, ki ne sodelujejo pri okupaciji, da sledijo pouku. Dijaki so obenem omogočili vstop v šolo učnemu in neučnemu osebju,« je pojasnila ravnateljica.

Včerajšnja zasedba Pirihove ni presenetila, saj so ji dijaki že minuli teden napovedali svoje načrte. »Pravilno je, da so dijaki angažirani in da spremljajo dogodek na področju šolstva. Vsekakor sem mnenja, da niso izbrali najboljšega trenutka za zasedbo šole,« je še povedala Pirihova in dodala: »S profesorji upamo, da bo lahko čim prej ponovno stekel redni pouk, saj se je prekinil že prejšnji pondeljek. Decembra se bo namreč zaključilo prvo očenjevalno obdobje. Boljšim dijakom bo verjetno uspelo nadoknadi izgubljene ure, kaj pa tistim, ki imajo težave? Organizatorji protestne akcije bi morali biti občutljivi tudi na to vprašanje.«

GORICA - Mestna četrt z največ prebivalci zanemarjena

Sv. Ana z lužami

Težave zlasti v deževnih dneh - Promet ovira tudi premalo prečnih poti

Mestna četrt Sv. Ana je ena največjih in se tudi najhitreje razvija. S svojimi 7.000 prebivalci je v Gorici postal največja in najštevilčnejša. Razvija se dokaj stihusko, kar se pozna predvsem po tem, da je med razmeroma dolgimi cestami iz mestnega središča v Sv. Ano premao prečnih poti. Zaradi te napake v načrtovanju morajo vsi udeleženci v prometu podaljšati svojo pot. Najslabše se godi pešcem. Na območju nekdajnega sedeža prometne policije v ulici Cipriani nameravajo pridobili nekaj javnih parkirišč, sedanje enosmerne cesto pa bi moral razširiti in jo iz enosmerne narediti dvoosmerno, kar bi vsaj delno omililo omenjene težave.

V Sv. Ani je - da ostanemo še v tej četrti - pomemben trgovski center v ulici Garzarolli, zlasti njegov notranji del, tisti, ki je namenjen tamkajšnjim prebivalcem. S svojo pestro ponudbo še kako ustreza nihovim potrebam. Še bolj pa bi to središče služilo svojemu namenu, če bi na makadamskem parkirišču zusuli velike jame, ki se ob deževju, kakršnemu smo bili priča v prejšnjem tednu, spremenijo v velike luže in tako zmanjšujejo parkirne površine. Kajti tja prihaja poleg domačinov tudi veliko »zunanjih« obiskovalcev z avti, kolesi in peš. Okolje je zanemarjeno in daje slab videz. »Tudi oko zahteva svoje,« bi se po naše glasil italijanski izrek. Že res, da je občinska blagajna bolj prazna, saj gre kar 36 odstotkov proračuna za osebne dohodke zaposlenih, pa vendar... Nekaj bi bilo potreben posotoriti, če zaradi drugega ne vsaj zaradi »očesa«: pripeljati na primer kakšen tovornjak gramoza, da bi zasuli jame. Občinski proračun zaradi tega ne bi spravil iz ravnotežja.

Jame in luži v ulici Garzarolli

GORICA - SDGZ opozarja na nova določila

Boljši pogoji za pridobitev prispevkov za podjetnike

GORIŠKI SKLAD Brez poviška in zagotovila

Vlada odgovorila Sgarlati

Predsednik Trgovinske zbornice Emilio Sgarlata je na rimske vlado nabolil zahtevalo, naj se površa dotacija Goriškega sklada in definira znesek za leto 2010. Prejšnja vlada je za leti 2008 in 2009 namenila po pet milijonov evrov, toda da danes prispevek za leto 2008 še ni bil izplačan. Sgarlata je dodal še zahtevalo, naj se dotacija za prihodnje in za ostala leta podvoji zaradi krize v goriškem gospodarstvu. Včeraj so v Gorici prejeli pismo podtajnikra na predsedstvu vlade Giannija Lette, ki pravi, da ni denarja za povishek dotacije, ni pa niti zagotovila o izplačilu denarja za letošnje leto in o znesku za leto 2010.

Pokrajinski odbor SDGZ-ja za Goriško obvešča, da so stopila v veljavo nova določila za nekatere pobude Trgovinske zbornice. Razširjeni odbor za Goriški sklad pri Trgovinski zbornici - v njem sta tudi člana SDGZ-ja Ladi Tomšič in Aleš Waltritsch - je, kot je naš dnevnik že pisal, pred dnevi na izredni seji določil pomembne ukrepe v pomoci podjetništva na Goriškem tudi pričakovani za storitve kreditne politike bančnega sistema.

Posloška podjetja bodo lahko zaprosili prispevek Goriškega sklada za kritje stroškov posojil. Postopek za prošnje je ostal nespremenjen, je pojasnil Aleš Waltritsch, moreno pa so se izboljšali stopnje, zneski in roki. Posojilo je vedno brezobrestno, kritje leta se je dvignilo s 50 na 75 odstotkov zneska investicij. Za industrijsko proizvodnijo (mala, srednja in velika proizvodna podjetja) se maksimalni znesek posojila dvigne z 250.000 na 500.000 evrov. Spremenjen je tudi rok za vračanje posojila, ki je bil doslej šestleten. Podjetje lahko sedaj izbira med štiri, šest- in osmiletnim vračilnim rokom, kar je dodatna olajšava za goriške podjetnike.

GORICA - Sindikat slovenske šole se pripravlja na občni zbor v izredno občutljivem trenutku

Dijaški protest ima podporo sindikata Glavna zahteva so ločeni seznam osebja

Prinčič: Manjšina je do danes prejela samo ustna zagotovila - Protestna fronta žal ne nastopa strnjeno

V italijanskem javnem šolstvu vre, slovenske šole v Italiji se obenem sprašujejo, kaj jih čaka že prihodnje leto, ko se bodo začeli izvajati vladni ukrepi. Sindikat slovenske šole za Goriško bo stališče do vsega tega zavzel na rednem letnem občnem zboru v petek, 7. novembra, ob 19. uri v gostilni Pri Drajčetu v Doberdalu.

Predmet razprave bo možnost, da bi vrtci in osnovne šole goriškega didaktičnega ravnateljstva v ulici Brolo ter nižja srednja šola Ivan Trinko ubrali pot oblikovanja večstopenske šole. Sindikat potrjuje svoje pomisleke in mlačnost do te hipoteze, na prvo mesto postavlja osebje in opozarja, da je vsaka odločitev preurjanja, saj so parametri za racionalizacijo šol še nepojasnjeni in nedorečeni. »Slovenska manjšina v Italiji je prejela ustna zagotovila, da bo specifika njenih šol upoštevana.

Joško PRINČIČ
BUMBACA

To je vsekakor pozitiven znak, a nimamo nobenega pismenega jamstva. Brez tega ni izključeno, da bodo naše šole doletela grenka presenečenja, ko bodo prejele uradne okrožnice o sestavi razredov in seznamov osebja,« pravi Joško Prinčič, tajnik Sindikata slovenske šole: »Pri današnjih informacijah ne moremo natančno povedati, ka-

teri bi lahko bili učinki. Scenarijev je severa več, a vsi so negativni. Če na primer upoštavamo uvedbo razrednega učitelja, bomo v prvih razredih goriških slovenskih osnovnih šol v prihodnjem šolskem letu izgubili vsaj tri do štiri delovna mesta. Prijazdeti bodo suplenti z enoletnimi pogodbami. V teh novih okoliščinah je za nas kravato potrebno ločevanje organikov, v kolikor bomo edino tako vedeli, če so bile obljube o naši specifični spoštovanju. Brez tega bodo na podlagi programskega načrta o krčenju osebja in denarja naše najhujje prizadete, kar pomeni, da bomo imeli manj razredov in manj osebja. Zato morajo biti ločeni seznam osebja naša prva zahteva.«

Prinčič podpira včerajšnjo odločitev slovenskih dijakov v Gorici, da z zasedbo višješolskega središča dvignejo raven pro-

testa proti ministrskim ukrepom, obenem pa obžaluje, da fronta protestnikov - dijaški sindikat, šolskega osebja, političnih predstavnikov in civilnih gibanj - ni usklajena in nastopa fragmentarno, zaradi česar ni učinkovita, kot bi lahko bila. »To velja tudi za našo manjšino,« pristavlja in o diaškem protestu pravi: »Prav je, da se študentje zavedajo tega, kar se na njihovi koži dogaja, in da temu primerno reagirajo. Cilj seveda ni izgubljati dragocenih ur počuka, temveč izkazovati nelagodje zaradi ne-gotnosti nad prihodnostjo. Vsa družba mora reagirati na to, kar se danes dogaja.«

Dosedanja protestna mobilizacija je že zaledila in obrodila nekatere rezultate, je prepričan Prinčič: »Marsikdo se je začel zanimati za problem šolstva, nekateri pa so spremenili svoje mnenje o vladnih ukrepih. Da smo tudi mi - naš sindikat ter naš pred-

stavniki politike in družbe - reagirali, je na primer prineslo, da so nas podprtli sindikati iz Slovenije. Sedaj pričakujemo tudi odločno pomoč slovenske vlade.«

Prinčič nazadnje ponovno opozarja na doklado za dvojezičnost, ki je bila na podlagi kolektivne delovne pogodbe priznana učiteljem in neučnemu osebju v slovenskih šolah: »Že dve leti Italija ne odmerja denarja za doklado. Nekatere šole jo sicer izplačujejo, pri čemer črpajo iz zavodskega sklada. To pomeni, da denar anticipira. Opozarjam pa jih, da predstavlja doklada specifično postavko znotraj zavodskega sklada in da mora ta denar posej zagotoviti država.« V ta namen bo Prinčič poslal pismo na ravnateljstva, tajništva, enotna sindikalna predstavninstva šolskih zavodov s slovenskim učnim jezikom na Tržaškem, Goriškem in v Benečiji.

GORICA - Na gradu proslavljanje konca prve vojne in vstopa italijanske vojske v mesto

Prižig trikolore z državnimi častmi

Romoli: To ni nacionalistična ali šovinistična poteza, temveč poklon vojakom, ki so umrli za italijanski značaj mesta - Dogajanje privabilo dva vladna podtajnika in Amedeo D'Aosto

NOVA GORICA - Župan Brulc o dogajanju na Sabotinu

Naj bo gora miru

»Sabotin naj bo gora miru. Nerad vidi dim, da se na slovenski ali italijanski strani karkoli dogaja, kar ne gre v to smer,« je včerajšnje dogajanje komentiral novogoriški župan in poslanec Mirko Brulc, potem ko je v Gorici sredi popoldneva odjeknila vest, da naj bi na slovenski strani gore obnovili napis Naši Tito. Goriški upravitelji so že govorili o provokaciji in vest razpihivali, novinarski kolegi so se povzpeli na vrh, nekateri pa so jim nasedli, ko so dvignili pogled in ugotavljali, da sta prvi dve črki nekoliko bolj opazni. »Po vseh informacijah, ki smo jih dobili, in na podlagi županovega preverjanja zagotavljamo, da je napis nedotaknjen,« so povedali v Brulčevem kabinetu. Župan je še dodal, da se mu zdi žalostno in škoda, »da se moramo v teh kriznih časih s tem ukvarjati, ko pa bi moral stopiti skupaj in strnjeno delati za prihodnost Goriške.« Tudi zato sinoči v Goricu ni bilo novogoriških predstavnikov.

Včerajšnji pogled na sabotinski napis

BUMBACA

Ko so sinoči prižgali trikolo-ro na opuščeni italijanski kasarni, so z grajskega stolpa v Gorici poleg predstavnikov mestnih oblasti v smer Sabotinu gledali vladna podtajnika Giuseppe Cossiga in Roberto Menia ter vojvoda Amedeo D'Aosta. S prižigom lučk in odprtjem grajske razstave slik Italica

Brassa je goriška občina namreč praznovala 90. obljetnico konca prve svetovne vojne in prihod italijanskih vojakov v Gorici. V grajsko dogajanje je uvelala fanfara brigade Pozzuolo, luč na Sabotinu je pozdravil krajski ognjemet.

»Na potrebo po ponovnem prižigu luči na Sabotinu so me opozorili 2. junija v Redipulji. Zagotovil sem, da se bom za to zavzel. Vesel sem, da sem obljubo izpolnil. Naj še povem, da je prižig trikolore ob praznovanju konca prve svetovne vojne in vrnitve Gorice Italiji zelo posrečena poteza. Gorica je bila in je ostala italijansko mesto,« je sinoči izjavil Cossiga v grajskih prostorih, kjer so se ob občinskih upraviteljih z županom Ettorejem Romolijem na čelu zbrali poveljnik konjeniške brigade Pozzuolo Flaviano Godio, predsednik pokrajine Enrico Gherghetta, prefektinja Maria Augusta Marrosu, kvestor Antonio Tozzi, deželnih svetnik Gaetano Valentij ter še mnogi drugi vidni Goričani in navadni občani, ki enako čutijo. »S to ceremonijo se je občinska uprava spomnila konca vojne, predvsem pa vrnitve Gorice Italiji. Poudarjam, da prižig trikolore na Sabotinu ni nacionalistična ali šovinistična poteza, temveč poklon vojakom, ki so umrli v boju za italijanski značaj mesta,« je nagnil Romoli.

Ob razstavi slik Italica Brassa, ki jo je uredila Annalia Del Neri in bo na

Podtajnika Cossiga in Menia sinoči na goriškem gradu (slika zgoraj levo); vojvoda Amedeo D'Aosta, Cossiga in župan Romoli med včerajšnjim obiskom dvorca Coronini (desno),

BUMBACA

ogled do 31. januarja, so ob udeležbi Cossige in vojvode D'Aosta odprli tudi razstavo z naslovom »1918: la Vittoria« v Pokrajinskih muzejih v grajskem naselju. Popoldne pa sta gosti v županovem spremstvu obiskala tudi dvorce Coronini Cronberg; tam jih je pričakala skupina medicinskih sester Rdečega križa. Ogledali so si prostore dvorca in nato še razstavo fotografij Arnalda Grundnerja v nekdanjih konjušnicah.

Vojvoda D'Aosta, ki je vnuk ustanoviteljice prostovoljnik Rdečega križa, Ele-ne d'Orleans, je med drugim povedal: »Obisk Gorice vzbuja v meni veliko občutkov in spominov. Nikoli ne bom pozabil, kako sem ob koncu 50. let minulega stoletja, ko je Redipulja ponovno prešla pod Italijo, z mamo obiskal kostnico in položil cvet v spomin na padle italijanske vojake. Vrh tega je dogajanje v Gorici med prvo svetovno vojno neposredno povezano z mojo družino. Moj ded Emanuele Filiberto Savojski je ob koncu vojne prvi vstopil v Gorico in Trst, mojemu stricu so na mirenskem letališču postavili kip. Mislim, da smo se med prvo svetovno vojno bojevali za vrednote, ki jih nikar ne gre enačiti s fašizmom.« Potomec italijanske kraljeve rodbine je k temu še pris stal, da njega in njegov rod ljudje upoštevajo, politiki pa ne preveč. (Red, VaS)

AJDOVŠČINA - Pipistrel prejel nagrada za izdelovanje ultralahkih letal

Najbolj inovativno podjetje in najboljša zgodba o uspehu

Postavili na noge lasten razvojni center - Objekt črpa energijo iz obnovljivih virov

Za Iva Boscarola, direktorjem ajdovščinskega podjetja Pipistrel, ki izdeluje ultralahka letala, je razgiban teden. Najprej je podjetje na Slovenskem forumu inovacij prejelo nagrado za najbolj inovativno podjetje, ž naslednji dan so na mesecu oblikovanju prejeli nagrado za najboljšo zgodbo o uspehu - gre za nagrado, ki jo podeljujejo uspešnemu podjetju, ki uporablja kakovostno oblikovanje kot tvorni element v svoji poslovni strategiji, s tem da mora podjetje oblikovanje vključevati tudi v strategijo razvoja izdelkov in storitev ter dosegati pri tem pomembne tržne uspehe.

Nagrado je Pipistrel prejel med 170 konkurenči, in sicer za svoj inovativen izdelek električno letalo Taurus Electro - prvo dvosedno letalo na električni pogon na svetu. Nagrado je že peto leto zapovrstjo podela državna institucija Slovenski forum inovacij. »Inovativnost je pomembna, tako bomo preživeli v svetu globalizacije in ob pogojih gospodarske krize. Če se bodo podjetja ravnala po načelu, da je inovativnost na prvem mestu, potem se nam ni bat, tudi če bo prišlo do hujših kriz,« pravi Ivo Boscarol. V podjetju se veselijo tudi nagrade za oblikovanje: »Oblikovanje je tisto, ki produkt prinaša. Ta mora biti takoj inovativnej kot tudi všečen. Oblikovalski izviri pri izdelkih, kot je letalo, pa je bistveno težji, letalo ima namreč 5.000 sestavnih delov, več kot 90 sistemov, vse

to v 300 kilogramih. Oblika, ki je pomembna že za to, da letalo leti, mora biti tudi v funkciji uporabnosti, tako da mora biti vključena že od prve ideje, kakšno bo letalo. To ni enostavno, naša ekipa ima s tem zadnja leta največje glavobole. Zavedati se moramo namreč, da prodajamo po vsem svetu in da povprečen ameriški moški tehta nad 100 kilogramov. Zato je notranjost kabine za Američana treba popolnoma drugače oblikovati kot za 50-kilogramskega Kitajca, denimo. Oba se morata v kabini dobro počutiti,« ponazarja pomnen dobrega oblikovanja Boscarol, ki dodaja, da nagradi za njegovo podjetje pomenita veliko spodbudo zlasti doma: »Okolje nas zanje sprejemati, in to kot nekaj dobrega, ne le kot nekoga, ki hoče biti drugačen.«

Poleg vedno novih izboljšav modelov ultralahkih letal, za katera so že prejeli pomembne svetovne nagrade, so v Pipistrelu pred kratkim postavili na noge lasten razvojni center v novem objektu v Ajdovščini. Sedaj imajo v podjetju pogope, da vse faze nastanka letala, od načrtovanja oblike, trdnosti, konstrukcije, izdelave in testiranje prototipa, izdelava orodij za serijsko proizvodnjo, izdelujejo pod eno streho. Zamemljivo pa ni niti dejstvo, da je novi objekt energetsko popolnoma neodvisen in uporablja obnovljive vire: ne onesnažuje okolja, saj za svojo funkcionalnost črpa energijo tako iz zemlje kot iz sonca. (km)

Letalo podjetja
Pipistrel (zgoraj)
in direktor Ivo
Boscarol (levo)

FOTO L. ŽGAVČ

KULTURNI DOM Ob razstavi Trubarjevi delavnici

Razstavo Primož Trubar (1508–1586) - Veliki neznani Evropejec, ki je še do petka na ogled v galeriji Kulturnega doma v Gorici, si je ogledalo lepo število ljudi, obiskali pa so jo tudi nekateri razredi slovenskih šol z Goriškega in Novogoriškega. Pred petkom je obisk napovedala še cela vrsta šol in ustanov. Pobudniki ugotavljajo, da si jo je do danes ogledalo preko tisoč obiskovalcev, kar potrjuje dejstvo, da je Trubar tudi na Goriškem priljubljena osebnost.

V petek, 7. novembra, bosta potekali dve Trubarjevi delavnici, ki ju pripravlja Kulturni dom v sodelovanju z nižjo srednjo šolo Ivan Trinko in dijaškim domom Simon Gregorčič. Knjigoveške delavnice zavoda Parnas so vezane na nastanek prve slovenske knjige, ki jo je leta 1550 izdal Trubar. V delavnici z naslovom Izdelajmo miniaturno knjigo mladi obiskovalci poi navodili animatorke Metke Starčič izdelajo vsak svojo miniaturko v velikosti 5x7 centimetrov v trdi polplatnini vezavi in s šivanim knjižnim blokom.

Ravno tako v petek, na zadnji dan razstave, ob 17.30 je predvidena projekcija filma o Trubarju Heretik, ki jo prirejajo Kulturni dom, Kinoatelje in Društvo slovenskih upokojencev iz Gorice. (lk)

ŠEMPETER Dnevi varnosti za otroke in odrasle

Občina Šempeter-Vrtojba skupaj s Civilno zaščito, gasilci prostovoljnega gasilskega društva Šempeter ter v ostalimi, ki sodelujejo v sistemu zaščite in reševanja, je v oktobru organizirala dneve varnosti. Prireditve, ki je bila namenjena vsem občanom, od najmlajših v vrtcih do odraslih, je potekala vsak dan na trgu Ivana Roba. Osnovnošolcem so v dopoldanskem času pripravili dvourni program s predstavljivijo dela policije, gasilcev, rdečega križa in enote reševalnih psov. V zabavnem delu prireditve so se lahko učenci preizkusili v igrah gasilskih sposobnosti, sestavljanju prometnih znakov in vožnji po kolesarskem poligonu. V organizaciji novogoriške enote Rdečega križa je potekala tudi krvodajalska akcija. V okviru dnevov varnosti je bila na objektu v bližini benzinske črpalki izvedena vaja s simulacijo reševanja po eksploziji plina, na kateri so sodelovali vse reševalne enote. Poleg že omenjenih so na uspešno izvedenih dnevih varnosti sodelovali tudi predstavniki Tehniškega šolskega centra iz Nove Gorice, enota za hitro posredovanje Civilne zaščite iz Nove Gorice in radioklub Burja Šempeter, predstavili pa so se tudi pripadniki Civilne zaščite iz Gorice. (nn)

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE - Nocoj v Kulturnem domu

Druga izredna ponovitev predstave, ki jemlje sapo

Protagonista
gledališkega
Maratona

FOTO AGNESE DIVO

Slovenska prizvedba dramske uspešnice Maraton v New Yorku je v lanski sezoni Slovenskega stalnega gledališča presegla pričakovanja iz izrednem odzivom gledalcev. Predstava v režiji Miha Goloba je januarja lani odprla prostore Male dvorane SSG-ja in številne izvenabonnajske ponovitve so se zvrstile do konca sezone, tudi z gostovanji v Sloveniji.

Druga goriška ponovitev bo drevi ob 20.30 v Kulturnem domu v Gorici. Vsi, ki so vpisali ali bodo vpisali abonma na današnji dan, si bodo lahko ogledali predstavo po simbolični ceni. Nocojšnja ponovitev bo opremljena z italijanskimi nadnapisi.

Maraton v New Yorku - delo lombardskega dramatika Edoar-

Policija pridržala Italijana

V nedeljo je patrula novogoriške policije pridržala italijanskega voznika osebnega avtomobila, ki je vozil pod vplivom alkohola. Policisti so ga ustavili na Ajševici, alkotest pa je v izdihanem zraku pokazal 0,83 mg alkohola na liter krvi. Voznik je streznitev dočakal v prostoru za pridržanje, nato pa se je zagovarjal pred sodnikom.

Iščejo računovodjo

Iz pokrajine sporočajo, da urad uprave AATO, ki sprejema strateške izbiре in odloča o načrtih na področju ravnanja z vodo na Goriškem, išče upravnega računovodja. Zainteresirani se lahko prijavijo do 7. novembra; dodatne informacije so na voljo na spletni strani www.provincia.gorizia.it.

Vittorio Franco tajnik

Goriško pokrajinsko vodstvo upokojencev pri sindikatu CGIL je izvolilo novega tajnika. Giuseppeja Novatija, ki je dokonal osemletni mandat, bo nadomeščil Vittorio Franco, ki ga je odbor izvolil soglasno.

Poti vojne in miru

Revija Isonzo-Soča bo v nedeljo, 9. novembra, priredila ekskurzijo po prizoriščih prve svetovne vojne. Udeleženci se bodo ob 9. uri srečali na Battistijevem trgu v Gorici. Z avtomobili se bodo nato odpeljali do parkirišča Crosara med Redipuljo in Dobrodobom, nato pa je predviden okrog 4,5 kilometrov dolg pohod po kraških stezah, kjer bodo po hodonki opazovali ostanke prve svetovne vojne. Po pohodu je predvideno kosilo v doberdobskem agriturizmu, na katerega se zainteresirani lahko prijavijo do 7. novembra (tel. 0481-33343).

Shel Shapiro v Tržiču

Glasbenik Shel Shapiro bo s svojo skupino odpril novo sezono tržiškega občinskega gledališča. Danes in jutri ob 20.45 bo namreč na sporednu spektakl »Sarà una bella società«, ki je prepopen z glasbo in vzdušjem 60. let minulega stoletja

Gledališka sezona v Krminu

S komedio »Adorabili amici« Carole Greep se bo jutri začela nova sezona gledališča v Krminu, ki jo tudi letos prireja združenje Artisti Associati. Igralska zasedba bo stopila na oder ob 21. uri, za dodatne informacije pa je na voljo tel. 0481-532317.

ZADRUŽNA BANKA - Ob stoletnici Doberdobskega Krasa skozi krajevna imena in priimke

VLADO KLEMŠE
BUMBACA

MAURIZIO
PUNTIN
BUMBACA

V sprejemnem centru Gradina pri Doberdobi bo v četrtek, 6. novembra, ob 18. uri predstavitev knjige Krajevna imena in priimki na doberdobskem Krasu, ki jo je uredil Vlado Klemše. Izšla je v sklopu pobud ob stoletnici Zadružne banke Doberdob in Sovodnje.

Knjiga ponuja krajši zgodovinski presek o dogajanju in splošnem gospodarskem in družbenem stanju pred dvesto leti v prostoru med Dolom in Laškim, med morjem in Vipavo, to je v prostoru, kjer je banka nastala in tu danes uspešno deluje v korist celotne skupnosti. V uvodnem delu knjige so zabeleženi, za vsako vaško skupnost posebej, tudi priimki in imena lastnikov nepremičnin. Prepletanje in spremenjanje priimkov med začetkom 19. in začetkom 20. stoletja pa je razvidno tudi iz seznamov rojenih oz. krščenih otrok. Osrednji del publikacije - sad več-

letnih raziskav urednika, obravnava okrog osemsto krajevnih, ledinskih, vodnih in drugih imen, ki opredeljujejo ta prostor na zahodnem robu slovenskega narodnognega ozemlja in ki so zabeležena tudi na priloženih zemljovidih, izdelanih v merilu 1:10.000. Maurizio Puntin je prispeval zgodovinski prikaz imen vasi in zaselkov ter ledinskih imen na območju današnje občine Zagaj. Uvod k publikaciji iz razito domoznansko vsebino - nekakšen zgodovinski okvir - pa je napisal Branko Marušič.

O najnovejši knjigi, ki je posmemen prispevek k odkrivanju in utrjevanju lastnih korenin in ki bo prav gotovo zanimiva tudi za širši krog bralcov, bo na srečanju - predstaviti prihodnjem četrtek, 6. novembra, spregovorila Damila Zuljan Kumar ob prisotnosti urednika in soavtorjev.

Dvorana 3: niz »Kinemax d'Autore« 17.45 - 20.00 - 22.00 »Machan«.

TRŽIČ

KINEMAX Dvorana 1: 17.30 - 20.00 - 22.10 »High School Musical 3«.

Dvorana 2: 18.00 »High School Musical 3«; 20.00 - 22.15 »Il prezzo dell'onore - Pride and Glory«.

Dvorana 3: 17.30 »Tropic Thunder«; 20.10 - 22.10 »Vicky Cristina Barcelona«.

Dvorana 4: 17.50 - 20.00 - 22.00 »Giù al Nord«.

Dvorana 5: niz »Kinemax d'Autore« 17.45 - 20.00 - 22.10 »The Hurt Locker«.

Koncerti

DRUŠTVI TRŽIČ IN JADRO TER ŽENSKI PEVSKI ZBOR IZ RONKA priraže orgelski koncert Mirka Butkoviča v petek, 21. novembra, ob 19. uri v cerkvi Sv. Lovrenca v Ronkah v spomin na Bernardko Radetič.

MEŠANI PEVSKI ZBOR VRTOJBA vabi na Martinov koncert pevskih zborov, ki bo v soboto, 8. novembra, ob 19. uri v dvorani Kulturnega doma v Vrtojbi. Nastopila bosta tudi mešani pevski zbor Sežana in mešani pevski zbor Viva Brezice.

PD ŠTANDREŽ prireja v petek, 7. novembra, ob 20.30 v cerkvi v Štandrežu koncert v spomin na 80. obletnico rojstva lani umrlega goriškega skladatelja Stanka Jeriča z naslovom K tem spominu budi. Nastopili bodo sopran Alessandra Schettino, mezzosopran Mirjam Pahor, bas Goran Ruzzier, Marco Colella(ngle), Roberto Caterini in Francesco Ivone (trobenta), Erik Žerjal (pozavna) in mešani pevski zbor Viva Brezice.

V CERKVI SV. SILVESTR A V PEVMI bo v ponedeljek, 10. novembra, ob 20.30 koncert v okviru koncertne sezone 2008-2009 v soorganizaciji SCGV E. Komel, ZCPZ-ja in KC Lojze Bratuž. Nastopila bosta organist Gregor Klančič in mešani pevski zbor Hrast iz Doberdoba.

V KULTURNEM DOMU V NOVI GORICI bo v ponedeljek, 10. novembra, ob 20.15 koncert Simfoničnega orkestra RTV Slovenija (Danijel Brecelj - klavir, Marko Munih - dirigent).

VEČERNI KONCERTI kulturnega združenja Rodolfo Lipizer v dejelnem auditoriju v Gorici: v petek, 7. novembra, ob 20.45 koncert violinista Maximiliana Schoenerja in pianista Walterja

ABONMA V GORICI vabilo k abonmaju

EDOARDO ERBA

Maraton v New Yorku

Danes, 4. november ob 20.30

Kulturni dom Gorica

Info: goriški urad, Korzo Corso Verdi 51, Mob. 340 8624701
Urnik: pon/pet (14.00-17.00), sob (9.00-12.00)
Brezplačna telefonska št. 800214302 - pon/pet (10.00-17.00)
info@teaterssg.it / www.teaterssg.it

info@teaterssg.it - www.teaterssg.it

majo balinarskih žog, jih bodo imeli na razpolago na igrišču.

DRUŠTVI JADRO IN TRŽIČ organizira v nedeljo, 16. novembra, martinovanje v Kobjeglavi z obiskom prštarnice in družabnostjo s kosiom; prijave pri odbornikih obeh društev.

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKOJENCEV za Goriško obvešča, da bo avtobus za martinovanje 8. novembra odpeljal iz Doberdoba ob 15.45, nato s postankom na Poljanah in Vrhu, v Sovodnjah, Štandrežu, Podgori pri športni palaci in pri plevnskem mostu (pri vagi). Priporočajo točnost.

DRUŠTVO TRŽIČ organizira začetniški tečaj in tečaj pogovorne slovenščine; vpisovanje in informacije na tel. 347-2471222 (Lucia).

GORIŠKI MESTNI REDARJI sporočajo ulice, dneve in urnike merjenja hitrosti z radarjem: ul. Udine - danes, 4. novembra, 14.30-15.30.

KNJIŽNICA DAMIR FEIGEL v Gorici je odprta ob ponedeljku do petka od 9. do 19. ure.

PREDSTAVNIKI DRUŽBE AUTOVIE-VENETE se bodo sestajali z občani iz goriške pokrajine, ki jim bodo razlaščena ozemlja za širitev odselka Goriške Vileš in njegovo prekategorizacijo v avtocosto. Rok za vložitev pripomb bo zapadel 11. novembra. Za občino Fača danes ob 18. uri in za občino Goriča jutri, 5. novembra, ob 18. uri v dvojni občinskem svetu.

SEKCIJA VZPI-ANPI ŠTANDREŽ sporoča, da je knjiga Štandrež v duhu NOB Vilija Prinčiča na razpolago pri Vilmi Brauni v ul. S. Michele 163 v Štandrežu (tel. 0481-21910 od 11.30 do 14.30 vsak dan).

STRANKA SLOVENSKA SKUPNOST

GORICA vabi mlade na ustanovno sejjo mladinske sekcijs, ki bo v sredo, 5. novembra, ob 19. uri na sedežu stranke na drevoredu 20. septembra 118 v Gorici.

SLOVENSKI ŠPORTNI CENTER na Drevoredu 20. septembra v Gorici bodo decembra poimenovali po Mirku Špacapanu in v njem odkrili obeležje. Prispevke za obeležje zbirajo na tekočem računu pri Zadružni banki Doberdob-Sovodnje (št. IBAN IT 821O853212401000000740248) in pri odbornikih ŠZ Olympia.

SPDG obvešča, da je še nekaj mest na avtobusu za martinovanje v nedeljo, 16. novembra; informacije in prijave na tel. 0481-882079 (Vlado) med 12. in 13. uro.

SREČANJA ZA DOBRO POČUTJE bodo potekala v telovadnici osnovne šole Duca d'Aosta v Tržiču vsako sredo od 18.15 od 5. novembra dalje; informacije na tel. 347-2471222.

V CERKVI SV. NIKOLAJA v Tržiču bo v četrtek, 6. novembra, ob 19. uri tradicionalna maša za slovenske rajne iz Laškega. Pel bo ženski pevski zbor iz Ronka.

ZSKD naproša vse, ki imajo kakršno koliko informacijo v zvezi z Aleksandrini-kami goriške pokrajine (imena, fotografije, dokumente...), da se oglasijo na tel. 393-9297235 (Vesna).

ŠZ MLADOST prireja pod strokovnim vodstvom Daria Frandoliča od 2. do 6. januarja zimski nogometni kamp Čarobni nogomet na snegu. Celoten pedagoški proces bo potekal v kulturno-naravnem okolju ter v športni dvorani Danica in v vodnem parku v Bohinjski Bistrici in je namenjen otrokom (fantom in puncam) rojenim od leta

1994 do 2002. Za starše in druge družinske člane, ki bi med drugim želeli izkoristiti bližnja smučišča Koble in Vogla se nudi za isto obdobje polnopenzionske pakete po zelo ugodni ceni; informacije in vpisovanje na tel. 335-6041844 ali na info@jurem.it.

Prireditve

GORICA SE SPOMINJA je naslov niza razstav in prireditve ob 90-letnici vrnitve mesta k Italiji in konca prve svetovne vojne: v četrtek, 6. novembra, v goriškem Kinemaxu prireja društvo Amidei filmsko kroniko na temo prve svetovne vojne s filmi »Der Zerstoer Goerz - Ein opfer der ohnmächtigen wut italiens« in »Umanità« (ob 17.30) ter »Gloria. Apoteosi del soldato ignoto« (ob 20.30); vstop prost. eStoriabus bo po potek prve svetovne vojne v nedeljo, 16. novembra, povezel Gorico in Bassano del Grappa ter v nedeljo, 30. novembra, Gorico, Redipuljo, Oslavje in Kalvarijo. Informacije nudita goriška občina (tel. 0481-383402, 0481-383407) in Info Point Turismo FVG (tel. 0481-535764).

ŽIVLJENJE V STRELJSKIH JARKIH (1918-2008 - Ob 90-letnici konca prve svetovne vojne) je naslov prireditve v organizaciji občine Romans v sodelovanju z muzejem »Ricordi della Grande Guerra a San Martino del Carso« in društvom Soška fronta iz Šempetra: v petek, 7. novembra, ob 20.30 bo v občinskih dvorani v Romansu predavanje Davida Erika Pipana; v soboto, 8. novembra ob 9.30 bo s trga Canussi v Romansu štartal pohod do Redipulje skozi prizorišča prve svetovne vojne.

NA GRADU KROMBERK bo v organizaciji Goriškega muzeja Nova Gorica predavanje Katje Miurko Poniž z naslovom Narodnost in ljubezenska sreča v slovenski književnosti danes, 4. novembra, ob 20. uri.

Poslovni oglasi

**SLOVENSKA ORGANIZACIJA
IŠČE SODELAVCA/KO** za tajniško-organizacijsko poklicno vlogo. Pište na info@slovik.org

Osmice

KOVAČEV za cerkvijo v Doberdalu so ob petkih, sobotah in nedeljah odprt; tel. 0481-78125.

V DOBERDOBU je odprta osmica pri Cirili; tel. 0481-78268.

Pogrebi

DANES V GORICI: 9.30, Maria Feigel (sestra Nazarena) v kapeli v ul. S. Chiara 14 in na pokopališču.

DANES V DOBERDOB: 13.30, Marušič Emilija vd. Laurenti (ob 13.10 iz tržiške bolnišnice) v cerkvi in na pokopališču.

DANES V KRMINU: 11.00, Malvina Miolo (sestra Gelinda) v samostanu Rosa mistica in na pokopališču.

DANES V FARU: 14.30, Leonina Silvestri por. Sandrin v cerkvi in na pokopališču.

DANES V TRŽIČU: 11.00, Maria Strinari vd. Bott iz bolnišnice v kapelu pokopališča in v Trst za upapelitv.

DANES V TURJAKU: 10.30, Bruno Clemente v cerkvi in na pokopališču.

Tiho je odšla k Gospodu

Emilija Marušič vd. Lavrenčič

Z žalostjo v srcu se od nje poslavljamo

Gabrijela in Pepe, Martina s Štefanom, Niko, Ivano, Simonom in Tomažem, Majda z Dariom in Zalo

Pogreb bo danes v cerkvi v Doberdalu ob 13.30.

Namesto cvetja na grob darujte v dobrodelne namene.

Kino

GORICA
KINEMAX Dvorana 1: 17.40 - 20.00 - 22.00 »High School Musical 3«.
Dvorana 2: 17.30 - 19.50 - 22.00 »La classe«.

LJUBLJANA - Razstava, ki je posvečena umetnikovi 90-letnici, je v Mestni galeriji na ogled do 9. novembra

Dva svetova Bogdana Groma prinašata sedem desetletij ustvarjanja

Bogata retrospektivna razstava omogoča pogled v vsa Gromova ustvarjalna obdobja

Dva svetova 1938-2008, s tem naslovom je do 9. novembra v mestni galeriji v Ljubljani na ogled obsežna in vsebinsko bogata retrospektivna razstava tržaškega likovnega ustvarjalca Bogdana Groma ob mojstrovi devetdesetletnici. Izbor slik, kipov, grafik in risb ter obliskovalskih rešitev s področja založništva z edinstvenimi ilustracijami in dokumentacijo arhitektonskih objektov dovoljuje pogled skozi različna umetnikova ustvarjalna obdobja. Močen likovni temperament prihaja do izraza preko različnih izraznih pristopov, preko bogate izpovednosti in nenehne sposobnosti prenove.

Že na prvi pogled izstopa mediterranska barvitost in optimistična naravnost, ki veje iz vrednine in svetlobnega žara posameznih stvaritev. Prav tako značilna za Bogdana Groma je vez z naravnim okoljem domačih krajev, ki izhaja iz poglobljenega opazovanja in emotivnega podoživljavanja narave. To je toliko bolj očitno v figurativnih delih, akvarelih, batikih, risbah, ki so označevala predvsem obdobje izpred odhoda v ZDA, in je opazno tudi v abstraktnih izrezankah in drugih delih, saj hranijo vselej organskost in življenjsko energijo, ki ju umetnik črpa z intimnega sozvočja z okoljem.

Vendar okolje umetniku ne pomeni le zunanje, vidne pojavnosti, doživlja ga predvsem v poduhovljenem smislu vezi človeka s sočlovekom. Z razliko od številnih svojih sodobnikov ni Grom nikoli nasedal modam ali se predajal novim gibanjem, ker so to drugi počenjali, obratno je ostajal zvest svojemu notranjemu klicu do ustvarjanja in preko le tega sledil toku časa.

Tankočuten pričevalec svojega časa je Grom posebno dovzet za družbeno vlogo umetnosti. To prihaja do izraza pri njegovih finaliziranih projektih, v samem pojmovanju uporabnosti, ki ponuja umeštviško stvarjanje kot konkretno prisotnost v vsakdanjem življenju. Pomislimo na njegovo generacijo, ki je dejansko pionirsko pristopila do oblikovanja v časih, ko tehnologija ni bila tako razvita, kot je danes in v tem smislu postavila temelje današnjemu že razvezjanemu pojmovanju načrtovanja. Ta proces je spremjal globoko zasidrana kulturna zavest, ki je Bogdana Groma vodila do izvirnih oblikovalskih rešitev ter obenem ohranjavanju slovenske kulturne dediščine tudi na oblikovalskem področju in to v nelahkih okoliščinah zatiranja in ne nazadnje borbe za preživetje.

V tem kontekstu dobi njegova ilustratorska produkcija dodaten pomen. Po drugi svetovni vojni je velikodušno prispeval svoje ilustracije za opremo učbenikov za novo ustanovljene slovenske šole v Italiji ter obenem objavljal svoje takrat inovativne ilustracije tudi z založbami, kot je Mladinska knjiga ter v tem kontekstu prekinil s tradicijo utečenega socrealizma. Predsednik Republike Slovenije Danilo Türk je počastil umetnika s svojo prisotnostjo ob odprtju razstave in posebej obudio spomin na svoje otroštvo in nepozabne dogodivščine Toma Sawyerja, ki so tako kot marsikateremu drugemu pustile trajno sled zaradi ekspresivnosti ilustracij in živahnosti risbe. Grom je v času ostal inovativen tudi na tem področju! Dovolj je, če prelistamo enkratno ilustrirano knjigo »Nuna in kanarček. Sveti Senan«, ki je izšla pred desetimi leti pri Prešernovi družbi, da se tega zavemo. Kleno nastavljena risba, spremnost v kombinaciji izrezanke z drugačnimi grafičnimi posegi se spajajo v izvirno, umetniško dodelano in izpovedno celoto.

Predvsem ko gre za vsestranskega umetnika, kot je Bogdan Grom, je pozornost kritike običajno usmerjena v ocenjevanje avtorske produkcije: slikarstva, kiparstva in grafike. Številne razstave, monografije in katalogi izčrpno obravnavajo mojstrovo dosežke v tem smislu. Dejansko so tudi na razstavi na ogled predvsem njegove slike, batiki, izrezanke, risbe, tapise-

rije. Umetnikovo ustvarjalno moč pa najpopolnejše doživljamo prav v kiparskih objektih, v poseghih v okolje, ki so na razstavi bogato dokumentirani preko pripravnih osnutkov in fotografij. Gre za številne in mogočne posege, kjer prihaja do izraza mojstrova ustvarjalnost ter sposobnost obvladanja različnih materialov in pristopov.

ARHIV

Se ne dovolj raziskovano področje, ki šele z razdaljo časa dobi svojo pravo razsežnost, ostaja prav oblikovalsko. Dragocen je njegov prispevek tudi pri zbiranju etnografskega gradiva, saj je v samozaložbi s tehniko sitotiska izdal zbrane značilne slovenske ljudske motive iz Primorske. Z velikim posluhom se je znal približati tudi mladim v sicer krajšem obdobju poučevanja in tudi tu se je uprl takratni praksi shematskega prerisovanja geometrijskih vzorcev ter spodbujal mlaude, naj preko opazovanja svoje občutke iznesejo na papir. Svoje učence je peljal raje v ribarnico, v živi stik z resničnimi motivi in njihovi izdelki so se vedno uspešno uvrstili na likovnih natečajih. Ustvaril je tudi scenografije za Slovensko narodno gledališče v Trstu in bil vsepleno kulturno angažiran.

Tudi drugače se je Bogdan Grom vedno odzival na aktualno politično dogajanje in to v različnih okoliščinah. Pred odhodom v ZDA skupaj z drugimi slovenskimi umetniki v Trstu, ko so združeni v Art klubu opozarjali na slovensko prisotnost v centru Trsta in razstavljali v galeriji Scorpione. Številna Gromova likovna dela opozarjajo na nepravičnost nasilja in želijo podpreti vse ogrožene in nedolžne žrtve.

Malo je namreč umetnikov, ki ima-

jo za sabo celih sedem desetletij plodnega ustvarjanja, v katerih se je družba z nagnimi koraki spremenila: Grom je edinstven primer umetnika, ki je z odhodom v ZDA dejansko uresničil to, kar bi s takratnimi razmerami pri nas bilo kratko malo nemogoče. Grom je obenem umetnik, ki je razpet med Ameriko in slovenskim prostorom ostal zvest svoji kulturni pripadnosti in pozoren spremjevalec sprememb.

Ob ljubljanski razstavi sta Sklad Dorče Sardoč in delniška družba KB 1909 omogočili izid spremnega kataloga v slovenščini in angleškem prevodu s strokovnimi teksti Aleksandra Bassina, Enza Santeseja in Milčka Komelja. Slednji je skupaj s Carole Ryavec obenem avtor monografije o mojstrovi opremi sakralnih objektov v Ameriki in založbi Sklada Dorče Sardoč iz Gorice. Knjiga na preko dvesto straneh obravnava Gromovo opremo devetih preštihnih sakralnih objektov različnih verouzpovedi (Armenška katedrala sveti Vartan, Katoliška cerkev svetega Cirila, Center skupnosti Kol-Ami, kapela v gozdu Schulman, Tempelj Emanu-El, Spominski tempelj Barnet, Luteranska cerkev svetega Petra, Armenška cerkev svetega Tomaža, Episkopalna cerkev svetega Jakoba, Rimo-katoliška katedrala svetega Jakoba).

Jasna Merku

GLEDALIŠČE VERDI - Po že slišani deveti na odprtju simponične sezone in nato še prvi

Navdušujoča Mahlerjeva tretja simfonija

Orkester gledališča Verdi je na veliki podvig odlično pripravil izraelski mojster Pinchas Steinberg - Z žlahtnim koncertom je orkester zasluzil navdušen aplavz

Prve štiri simfonije Gustava Mahlerja so znane tudi kot Wunderhorn simfonije, kajti skladatelj je nekatere glasbene odstavke in tudi tekste črpal iz svojih samospevov, ki so nastali iz zadnjete pesniške zbirke Arntima in Brentana z naslovom Das Knaben Wunderhorn. Če je dečkov Čudežni rog občudovanja vredna umetnina, kako bi le mogli označiti čudežni rog iz katerega je Mahler črpal svoj osupljivi, neizcrpni navdih? Skladatelj, ki ni nikoli spisal opere, je v svojih simfonijah ustvaril mogočne, epsko razčlenjene in silovito ekspresivne freske, ki nam pripovedujejo o lepoti, krutosti, svetlosti in posvetnosti, redu in kauzni našega sveta. Včasih nas glasba objema in tolaži, včasih nas kot klofuta strezni in reši nemočnih sanj, nabije nas s pozitivno energijo, nato pa neusmiljeno pahne v najgloblji obup...

Ssimponična sezona se je v tržaškem opernem gledališču Verdi odprla z Maherjevo poslednjo, deveto simfonijo, sledila ji je prva, na zadnjem koncertu pa smo doživeljeli lepoto tretje, ki je po kvaliteti izvedbe nadkrilila ostale dve. Če upoštevamo, da je impozantno delo nastajalo samo med počitnicami, v kratkih odmorih, ki si jih je lahko Maher izrazil med svojim dirigentskim poklicem, lahko toliko bolje razumemo, da se je skladatelja polastiла ustvarjalna mrzlica, ki je tudi njega samega presenečala. Prvi zamenek Tretje simfonije

je rodil med poletjem 1895 in delo se je zaključilo leto kasneje s prvim stavkom, čigar dolžina prekaša skoraj vse Mozartove simfonije. Svoji prijateljici, pevki Anni von Mildenburg, je takole pisal: »Moja simfonija bo nekaj, kar svet dolej še ni slišal. V njej spregorovata sama Narava in razkriva globoke skrivnosti, ki jih včasih lahko le v sanjah zaslutimo! Verjemi, v njej se nekatere pesmi, ki se jih celo sam ustrašim, kot da bi jih ne napisal jaz...« Tudi svojega učenca Bruna Walterja je Maher posvaril pred glasbo, v kateri »se narava razkriva z vso svojo brutalnostjo in prekorači vse meje trivialnosti in surovega nagona«.

Skladatelj se je dobro zavedal revolucionarnih novosti svojega dela, ko je zapisal, da »bodo ljudje potrebovali kar nekaj časa, preden bodo lahko strelj orehe, ki sem jih zanje sklatal z drevesa«. Prvotna zasnova, ki jo je skladatelj nato opustil, je simfonijo opisala kot neke vrste »Sen krešne noči« z opozorilom, da nima nobene veze s Shakespearjevo komedio, posamezni stavki pa so bili razčlenjeni kot »Panovo prebujenje« oziroma »Bakhusova procesija«, nato »Kaj mi pripoveduje poljsko cvetje«, »Kaj mi pripoveduje gozdne živali«, »Kaj mi pripoveduje noč«, »Kaj mi pripoveduje kukavica« in »Kaj mi pripoveduje ljubezen«. Tudi ti naslovi so se s časom spremenili, nato pa je skladatelj opustil vsakršen opisni na-

mig. Kar šest let je čakal na prvo izvedbo celotne skladbe in ni težko razumeti, zakaj: simfonija je tehnično izredno kompleksna in zahtevna in je najdaljše tovrstno delo, zasedba instrumentov je izredno bogata in razvejana, od pomnoženih trobil do raznovrstnih tolkal, zraven pa še ženski in otroški zbor ter altistika; če je bila že Druga simfonija večini občinstva težko prebavljiva, je bila Tretja še trsi oreh, v katerega lahko danes, po dobrem stoletju vsakovrstnih glasbenih pretresov, slavno ugriznemo.

Orkester gledališča Verdi je na veliki podvig odlično pripravil izraelski mojster Pinchas Steinberg, ki je bil svoj čas v našem mestu dokaj reden gost, zdaj pa so njegovi obiski že bolj redki: od prve mogočne fanfare hornistov dalje je bilo občutiti, da ima mojster partituro trdno v rokah in je dobrog razčlenil njeno nemirno in presenetljivo naravo; bodeče, naravnost strupene kombinacije instrumentov, hitri ritmični zasuki, zmes trivialnega in vzhodenega, ki v prvem stavku pripelje do orgastičnega zaključka, so nas kar priklenili na stol in le za silo se niso utrgali aplavzi - sicer je sam Maher svoj čas pomislil na možnost, da bi prvemu stavku sledila pavza. Nato blažena in varljiva lepota Menueta, v katero je koncertni mojster Stefano Furini vpletel svoje umetniške vezenine, medtem ko je v tretjem stavku zablestel troben-

Katja Kralj

ŠOLSTVO - Medtem ko se nadaljujejo podude proti vladni politiki na številnih univerzah

»Protest proti protestnikom« na milanski politehniki

Vlada ponuda opoziciji soočenje - Veltroni: Dialog bo mogoč, če se vlada odreče krčenju sredstev

RIM - Šolski in univerzitetni svet še vedno pretresajo raznovrstni protesti. Tako je manjša skupina desničarsko usmerjenih študentov včeraj dopoldne nastopila na slovesnem odprtju akademskega leta na milanski politehniki. Protestniki so razvili transparenta, na katerih je pisalo »Voi baroni preoccupati, noi studenti disoccupati« (»Vi profesorski plemenitaši ste zaskrbljeni, mi pa smo brezposelnici«) in »Combattiamo per gli sprechi dell'università, riconquistiamo un futuro« (»Borimo se za potrate na univerzah, osvojimo si prihodnost«). S tem so se seveda polemično obregnili ob svoje vrstnike, ki že dalj časa protestirajo, večkrat z ramo ob ramu s svojimi profesorji, proti vladni politiki na šolskem in univerzitetnem področju, še zlasti proti krčenju sredstev, ki jih vlada radi da predstavlja tudi kot boj proti potratam.

Eden izmed desničarskih protestnikov, sicer član akademskega senata milanske politehnike, je med slovesnostjo tudi stopil do mikrofona in govoril proti potratam, toda udeleženci so ga izživžgali, rektor Giulio Ballio pa je izrazil začudenje, da se član vodstva politehnike tako izraža. Slovesnosti se je med drugimi udeležil predsednik deželnega odbora Lombardije Roberto Formigoni in zanimivo je, da se je dokaj jasno izrekel proti načrtovanemu vladnemu krčenju sredstev za visoko šolstvo, pa čeprav je viden predstavnik Berlusconijeve stranke Ljudstvo svobode.

Sicer pa včeraj potekali protivladni protesti na mnogih drugih univerzah. Tako so študentje v Turinu napovedali »eden mobilizacij«, v Genovi so se odločili, da bodo svoj protest izrazili s festivalom kulture v vojvodski palači, v Neaplju se nadaljujejo lekcije na odprtju, v Firencah pa bodo danes študentje in profesorji »čistili šipe« avtomobilom na mestnih ulicah ter pri tem delili svoje letake.

Kot kaže, vlado vse za skrbi. Noč, da bi protest ohromil univerze, tako kot je višje srednje šole. Zato se je odločila, da reforme univerze, ki jo je že napovedala ministrica Mariastella Gelmini, ne bo predstavila v obliki zakonskega odloka, ampak v obliki zakonskega osnutka, kar naj bi omogočilo soočenje z opozicijo. V tem smislu so se izrekli tudi nekateri vidni predstavniki vlade, kot sta ministra Ignazio La Russa in Roberto Calderoli. Voditelj Demokratske stranke Walter Veltroni se je na to že odzval. Sprejel je v rednost, da je vlada nekoliko spremenila svojo politično linijo, a pristavlja, da bo dialog mogoč le, če bo umaknila določila o krčenju sredstev na področju šolstvu in univerzi.

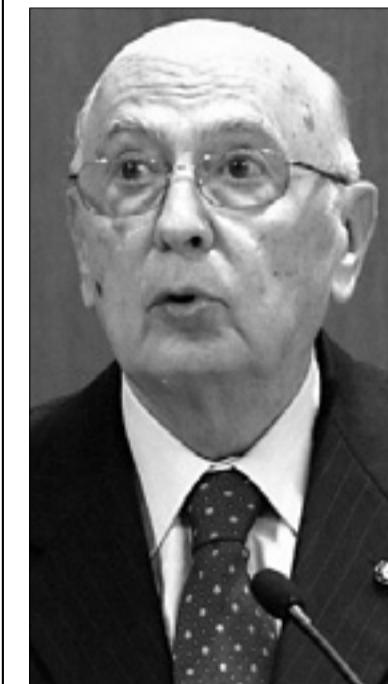
Studentje milanske politehnike protestirajo proti vladni politiki, češ da streže po življenju javni univerzi

ANS

ZGODOVINA - Skoraj diplomatski incident med Rimom in Berlinom

Frattini brani Napolitana pred kritikami iz Nemčije

Italijanski predsednik Giorgio Napolitano je tarča kritik nemškega tiska

ANS

RIM - Polemike o nedavnem govoru predsednika republike Giorgia Napolitana v El Alameinu so sprožile skoraj diplomatski spor med Italijo in Nemčijo. Polemiko je izzval ugledni nemški časnik Frankfurter Allgemeine Zeitung (FAZ), ki je očital Napolitanu, da se obnaša, kot da bi se druga vojna ne končala že leta 1945. Italijanski predsednik je pred spomenikom italijanskim vojakom na severu Egipta ocenil kot nesprejemljive motivacije in cilje nacifašističnega vojnega pohoda.

Nemški časopis je prepričan, da Napolitano kot zvesti pristaš bivše KPI vztraja pri prepričanju, da nacijašizem v Italiji očitno ni mrtev in da se je treba proti njemu še boriti. FAZ kritizira tudi italijanske novinarje, ki so z velikim zadovoljstvom objavili novico, da bo moral Nemčija plačati Italiji dodatne vojne odškodnine, pri čemer zavestno pozablja, da Italija ni bila le žrtev, temveč da je v drugo vojno vstopila z navdušenjem skupaj z Nemčijo.

Zunanji minister Franco Frattini obžaluje komentar nemškega časnika, ki po njegovem neutemeljeno kritizira Napolitana. Oglasil se je tudi nemški veloposlanik v Italiji Michael Steiner, ki sicer izraža solidarnost italijanskemu predsedniku in kritizira članek v FAZ, čeprav v isti sapi poudarja, da tako v Nemčiji kot v Italiji velja svoboda tiska.

GARLASCO - Zahteva tožilke Alberto Stasi se bo moral zagovarjati na procesu zaradi umora zaročenke

VIGEVANO - Javna tožilka iz Vigevana Rosa Muscio je včeraj formalno zahtevala, naj 25-letnemu Albertu Stasiu iz Garlasca sodijo pod obtožbo, da je 13. avgusta lani ubil svojo tedaj 26 let staro zaročenko Chiara Poggi.

ALBERTO STASI

ALITALIA - Zborovanje avtonomih sindikatov

Anpac, Up, Avia, Anpav in Sdl zavračajo dogovor z navezo CAI

RIM - Člani avtonomih sindikatov pilotov in stavedrov Anpac, Up, Avia, Anpav in Sdl so na včerajšnjem zborovanju v Fiumicinou soglasno zvrnili sporazum o kolektivni pogodbi z navezo CAI glede reševanja letalske družbe Alitalia, ki so jo v petek podpisali sindikati Cgil, Cisl, Uil in Ugl. Pri tem bodo takoj sprejeli vse koristne sindikalne pobude za izničenje tega dogovora. Na napetem zborovanju (ostro so kritizirali npr. predsednika Anpava a Roberta Mucciolija, ki je zapustil skuščino, a dokončnega razkola ni bilo) so sprejeli dve rezoluciji, v katerih piše tudti, da si bodo prizadevali za obnovo konkretnih podjetniških in sindikalnih odnosov. Sindikatom je bil dan mandat za pogajanje z navezo CAI in vlado za zagotovitev najvišje stopnje varstva, tudi v obliku polovičnega delovnega urnika. Avtonomi sindikati tudi zavračajo enostransko napisane pogodbe, sindikat Cgil pa pozivajo, naj umakne svoj podpis pod petkovim sporazumom o kolektivni pogodbi.

Kot znano, je zločin globoko odjeknil v italijanski javnosti tudi zaradi krutih okoliščin, v katerih je deklev iz Garlasca umrl: našli so jo na njenem domu mlaki krvi, saj jo je morilec pokončal tako, da je s trdim predmetom udaril po glavi in drugih delih telesa. Preiskovalci so tako zasumili Stasiju, saj ni bilo nobenega znamenja, da bi v Chiarino hišo kdo vlotil, pa tudi ni bilo nobenega indica, na osnovi katerega bi lahko sklepali, da bi lahko bil njen morilec kdo drug kot zaročenec.

Po drugi strani je prav tako res, da javna tožilka ne more postreči s pravim dokazom. Zato je Albertov odvetnik Angelo Giarda včeraj dejal, da zahteva po sodnem procesu proti njegovemu varovancu ni nič usodnega. Poudarij je, da ne bo vprašal skrajšanega postopka.

Napetemu zborovanju je sledila zavrnitev sporazuma ANSA

Napolitano obsodil strelce proti mladoletnikom

NEAPELJ - Predsednik republike Giorgio Napolitano je včeraj najodločneje obsodil kriminalce, ki so v soboto v poznih večernih urah z ulice streljali v zabaviščo dvorano v Neaplju ter ranili v noge in roke pet fantov, starih od 12 do 16 let. Kot kaže, je šlo za ustrašovalno akcijo kamore. Preiskovalci so ugotovili, da so streljali štirje moški, ki so se pred zabaviščem Zanzi v neapeljskem okraju Secondigliano pripeljali z motorimi kolesi. K sreči ni noben ranjenec utrel hujših poškodb.

Senatorja Andreottija med oddajo obšla slabost

RIM - Dosmrtni senator Giulio Andreotti je bil v nedeljo popoldne gost oddaje »Questa domenica« na televizijski mreži Canale cinque. Ko je odgovarjal na vprašanja voditeljice oddaje Paole Perego, pa ga je obšla slabost. Naenkrat je obmolnil in »zamaknjeno« gledal v zrak. Potem ko je nekajkrat zmanj povabilo svoje vprašanje, je Peregovala dala prekiniti oddajo z reklamnim vložkom. V studiu so se zbal, da gre za resnejšo zadevo. K sreči pa si je stari politik, ki bo 14. januarja do polnil 90. let, kmalu opomogel, in po reklamnem vložku mirno nadaljeval pogovor. »Kaj hočete, gre za starostne neprilike,« je nezgodno komentiral s svojo običajno ironijo.

Italijanske mame postajajo vse starejše

RIM - Italija je tista zahodnoevropska država, kjer je delež žensk, ki prvega otroka dobijo še po 40. letu, največji. 5,6 odstotka italijanskih otrok se tako roditi ženskam, ki so starejše od 40 let, je razkrila nedavno objavljena raziskava. Število italijanskih žensk, ki prvič postanejo mamicice še po 40. letu starosti, se je v Italiji v zadnjih desetih letih podvojilo. V 70. letih minulega stoletja so Italijanke prvega otroka rodile povprečno pri 25. letih, danes pa je povprečna starost ob rojstvu otroka na severu države 32 let, na jugu pa 30.

Globa za odbornika, ki so ga zasačili s prostitutko

PIACENZA - Tako imenovani odbor Maroni proti prostituciji v javnih prostorih se lahko obrne tudi proti politikom. Tako je ministro soboto postal njegova žrtev občinskih odbornikov iz Piacenze, čigar istovetnosti sicer iz razumljivih razlogov niso objavili. Občinski redarji so namreč zasačili moškega, ki je nekaj po polnoči spolno občeval s temnopolito prostitutko v svojem avtomobilu, ustavljenem ob neki predmestni ulici. Občinski mož se je najprej skušal rešiti z raznimi izgovori, ko je ugotovil, da tako ne bo prišel daleč, pa je raje takoj plačal 500 evrov kazni, kot da bi dobil globo domov po pošti. »Nikomur nič ne povejte, svojo čast moram braniti,« je odbornik milo prosil občinske redarje.

Tudi v Vatikanu kontrola prisotnosti na delu

VATIKAN - Tudi Sveti sedež se je odločil za boj proti »lenuhom«, kot jim v Italiji nekoli grobo pravi minister za javne uprave Renato Brunetta. Uslužbenici mnogih kongregacij (se pravi vatikanskih ministrstev) se morajo namreč po novem registrirati z elektronskimi izkaznicami ob prihodu v službo in ob odhodu domov. To velja za vse, tako za laike kot za posvecene osebe. Obvezno registriranje bodo postopoma uveli v vseh vatikanskih uradih, poleg tega pa bo vsak uslužbenec podvržen ocenjevanju. Kot pojasnjuje zadnji pravilnik, bodo ocene bistvenega pomena za kariero.

ZDRUŽENE DRŽAVE AMERIKE - Danes volitve 44. predsednika

Obama še vedno favorit v anketa, toda McCain izkazuje optimizem

Volilni kampanji sta se v zadnjih dneh osredotočili na neodločene zvezne države - Obeta se visoka udeležba

NEW YORK - Kampanji ameriških predsedniških kandidatov, demokrata Baracka Obame in republikanca Johna McCaina na sta v zadnjih dneh napeli vse moči, da bi danes v državah, kjer ankete napovedujejo tesen izid, na volišča prišlo čim več njunih volivcev. Gre za okoli 12 zveznih držav, v katerih je leta 2004 slavil republikanec George Bush.

Zadnja predvolilna nacionalna anketa raziskovalnega centra Pew kaže, da je Obama na dobrati poti, da postane prvi temnopolti predsednik ZDA in prvi demokrat od leta 1976, ki je na predsedniških volitvah dobil več kot polovico glasov. Anketa Pew, ki ocenjuje, da bo McCain na koncu osvojil malce večji delež doslej neopredeljenih volivcev, kaže na zmago Obame z 52 proti 46 odstotkom. Pew je leta 2004 v zadnji anketi na podoben način pravilno napovedal, da bo George Bush premagal demokrata Johna Kerrya z 51 proti 48 odstotkom glasov.

McCaina ankete, ki napovedujejo zmago Obame, ne motijo. V nedeljo je obiskal Pensilvanijo in New Hampshire ter ponavljaj, da čuti, da se zadeve premikajo njenemu v prid in da bo v torek zmagal. Senator prav tako ne pozabi svariti, da bodo imeli demokrati v primeru zmage Obame popolno oblast v Washingtonu. McCain se je v soboto šalil iz volitev in lastne kampanje v oddaji "Sobotna noč v živo", ki si je od septembra zelo povečala gledanost predvsem s šalami na račun McCaineve podpredsedniške kandidatke Sarah Palin, ki jo v oddaji igra igralka Tina Fey.

V New Hampshireu je McCain volilice pozval, naj ga "pošljejo na še eno misijo". McCain je zmagal v New Hampshireu leta 2000 proti Bushu, letos pa si je tam oživil kampanjo in na koncu osvojil republikansko nominacijo. McCain je v nedeljo okoli polnoči imel zborovanje še v Miamiiju, včeraj pa je nadaljeval kampanjo na Floridi, v Virginiji, Indiani, Novi Mehiki, Nevadi in Pensilvaniji. Volitve bo spremljal v Phoenixu v svoji domači Arizoni.

Obama je medtem v nedeljo obiskal Ohio. V Columbussu se je zbrala množica 60.000 ljudi, v Clevelandu pa kar 80.000 ljudi, ki jih je pred govorom Obama ogrevalavec Bruce Springsteen. Obama si je v Clevelandu prvici doslej privočil izjavilo, da se mu zdi, da bi lahko v torek zmagal. "Množice se večajo in obrazi nosijo nasmeho. Človek začenja misliti, da lahko 4. novembra zmaga," je dejal Obama.

Senator iz Illinoisa sicer svoje podpornike nenehno opozarja, naj ne počivajo niti sekunde. Ko izražajo neodobravanje ob omembni McCaineve imena, pa jih prosi, naj raje gredo na volitve. Obama je iz Ohia

Favorit Barack Obama nagovarja svoje privržence

ANSA

odpotoval na Florido ter potem kampanjo nadaljeval v Severni Karolini, Virginiji in In-

diani. Volitve bo spremljal v Chicagu, skupaj s tisoči domačih in tujih novinarjev, ki pri-

čakujejo njegovo zmago.

Za okoli 30 odstotkov volivcev so letošnje volitve sicer že končane. Do sobote je predčasno ali po pošti volilo najmanj 27 milijonov ljudi v 30 državah. Čeprav rezultati ne bodo znani do danes, pa volilna udeležba kaže, da se je predčasnih volitev udeležilo veliko več demokratov kot republikancev. Ameriški politični analitiki zato ocenjujejo, da bo moral McCain danes "spraviti" na volišča precej več ljudi kot Obama, če želi ravnati na uspeh.

Obe kampanji sta konec tedna začeli okrepljena prizadevanja za čimvečjo volilno udeležbo, tako s telefonskimi klici privržencem, kot obiski prostovoljcev na domovih in pošiljanjem gradiva po pošti. McCainova kampanja v zadnjih urah pred volitvami, skupaj z republikansko stranko, troši z istim tempom kot Obamova kampanja, za katere je senator iz Arizone doslej zaostajal. Obe kampanji skupaj naj bi doslej, po izračunu ameriške tiskovne agencije AP, porabili okoli osem dolarjev na volivca oziroma milijardo dolarjev.

Obamova kampanja je v nedeljo začela

predvajati oglas, v katerem podpredsednik ZDA Dick Cheney izraža podporo McCainenu. Republikanci v Pensilvaniji predvajajo oglas proti Obami s posnetki "protameriških" izjav njegovega nekdanjega duhovnika Jereimaha Wrighta, ki ga McCain doslej ni želel izkorisčati v kampanji, da ga ne bi obtovili rasizma. Vrstijo se tudi avtomatični telefonski klici neopredeljenim volivcem, da želi Obama bankrotirati premogovniško industrijo, pa tudi s predvajanjem posnetka kritika Obame s strani newyorške senatorke Hillary Clinton v času demokratskih volitev.

McCainova kampanja trdi, da se razlikuje v anketa manjša, kar je v določenih državah res. Najbolj tesno je na Floridi, v Indiani, Severni Karolini, Nevadi in Ohiu. Gre za države, kjer je leta 2004 slavil Bush in ki jih McCain nujno potrebuje za zmago. Ankete kažejo, da bo Obama Iwo iztrgal iz rok republikancev, prav tako Novo Mehiko, morda pa tudi Kolorado in Virginijo, kjer se naprej vodi. Dvoboj se obeta tudi v New Hampshireu in Pensilvaniji, kjer je leta 2004 slavil Kerry, vendar tu McCain v anketah zaostaja. (STA)

Gadafi v Belorusiji za večpolarni svet

MINSK - Libijski voditelj Moamer Gadafi je včeraj ob obisku v Belorusiji tamkajšnje oblasti pozval, naj se pridružijo naprednim silam pri soustvarjanju večpolarnega sveta. Poziv je bil namenjen predvsem beloruskemu predsedniku Aleksandru Lukašenku, ki je Gadafija sprejel na njegovi predzadnji postaji turneje po državah nekdanje Sovjetske zveze.

"Ravnovesje v svetu je porušeno, zato je postal svet unipolaren," je v pogovoru z Lukašenkom poudaril Gadafi, pri čemer je imel v mislih predvsem naraščajočo moč ZDA, ki so svoj položaj v svetu okrepile predvsem po koncu hladne vojne oziroma razpadu nekdanje Sovjetske zveze.

V Severni Afriki prepoved revije zaradi žalitve islama

ALŽIR - Alžirija, Tunizija in Maroko so prepovedale zadnjo številko francoske revije L'Express International, ker naj bi v prispevku z naslovom Šok Jezus-Mohamed ("Le Choc Jesus-Mahomet") žalila islam. L'Express je na svoji spletni strani sicer zapisal, da je vrsta člankov, ki govorijo o odnosih med islamom in krščanstvom, dobila navdih v srečanju med predstavniki Rimskokatoliške cerkve in muslimanske vere, ki bo ta eden potekal v Vatikanu. Njihov cilj naj bi bil po navedbah tednika pomagati pri dialogu med islamom in krščanstvom.

Število žrtev hudih poplav v Vietnamu se povečuje

HANOI - V poplavah, ki od petka puščajo v Vietnamu, je doslej umrlo najmanj 55 ljudi. Poplave, ki jih je povzročilo močno deževje, so prizadele predvsem osrednji in severni del države, najbolj prizadeta pa je prestolnica Hanoi, kjer so našteli 18 smrtnih žrtev. Gre za najhujše poplave v Vietnamu v zadnjih 25 letih. Kot poroča francoska tiskovna agencija AFP, je največ ljudi umrlo pod podrtimi drevesi, pod ruševinami hiš, za nekaj žrtev pa naj bi bili usodni tudi udari električne, do cesar, ki je prišel z radi pretrganji električnih daljnovidov. Več žrtev je utonilo, življena pa so terjali tudi udari strele. V poplavah je bilo uničenih več deset tisoč domov, oblasti pa skrbi tudi več kot 180.000 hektarjev poplavljениh kmetijskih površin, kar naj bi povzročilo več deset milijonov dolarjev škode. (STA)

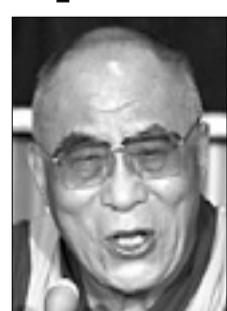
JAPONSKA - Tibetanski voditelj razočaran

Dalajlama: Želja po večji avtonomiji Tibeta propadla

TOKIO - Tibetanski duhovni vodja dalajlama je včeraj v Tokiu dejal, da je želja po večji avtonomiji za Tibet propadla. Ob tem je pozval Tibetance, naj bodo odprtji za vse možnosti v pogajanjih s Pekingom. "Moje zaupanje v kitajsko vlado se je zmanjšalo. Zatiranje v Tibetu narašča in ne morem se pretvarjati, da je vse v redu," je še dodal dalajlama.

"Moram sprejeti neuspeh. Po mojem mnenju nam med Tibetance v zadnjih letih ni uspelo prinesiti pozitivnih sprememb. Nimamo druga alternativa, kot da povprašamo ljudi," je dalajlama dejal na novinarski konferenci v Tokiu, kjer se mudi na enotedenškem duhovnem obisku.

Tibetanski duhovni vodja je za ta mesec že sklical srečanje Tibetancev, na katerem naj bi odločali o novi strategiji v pogajanjih s kitajsko vlado, ki dalajlama obtožuje vzpodbjanja nemirov v Tibetu. Prav tako srečanje, ki se ga bodo udeležili tudi nekateri izgnani tibetanski predstavniki, bo 17. novembra potekalo v tibetanski Dharamsali. Sledilo bo srečanje v indijskem New Delhiju, kjer pa bodo med drugim navzoči tudi med-

DALAJLAMA

narodni podporniki Tibeta, vključno s pravniki in nekaterimi bišvimi zunanjimi ministri. "Ne vem, kaj se bo zgodilo," je v luči napovedanih srečanj dejal dalajlama in poudaril, da ne bo vztrajal pri svojem stališču. "Moramo biti odprtji za različne možnosti in se ne oklepati zgolj enega stališča," je še dodal. Obenem je v Tokiu že v nedeljo tudi napovedal, da po več desetletjih političnega in verskega boja odhaja v nekakšen pokoj. "Ne nameravam se popolnoma upokojiti, a trenutno v pogajanjih s kitajskimi oblastmi ne morem več prevzeti neposredne odgovornosti," je pojasnil. (STA)

BLIŽNJI VZHOD - Palestinski predsednik

Abas: Letos ne bo mirovnega dogovora

AMAN/JERUZALEM - Palestinski predsednik Mahmud Abas je v nedeljo v jordanskem Amanu izključil možnost dosege mirovnega dogovora med Palestinci in Izraelom pred koncem leta, kar sta si strani zastavili za cilj na pogovorih v ameriškem Annapolisu novembra 2007. O poteku pogajanj bodo sicer prihodnji teden v Egiptu skupaj spregovorili pogajalci obeh strani.

Izid mirovnih pogovorov je bil v središču pogovora med Abasom in jordanskim kraljem Abdulahom II. Kot je po srečanju povedal Abas, ne obstaja niti možnost za dosego delnega dogovora, saj iščejo obsežno rešitev. S kraljem Abdulahom II. sta sicer spregovorila tudi o drži, ki naj jo Palestinci zavzamejo do izvolitve tako novo ameriške administracije kot tudi izraelske vlade.

Izraelska zunanja ministrica Cipi Livni, ki ji je izraelski predsednik Šimon Peres po odstopu Ehuda Olmerta poddelil mandat za sestavo nove vladne koalicije, je v začetku minulega tedna

MAHMUD ABAS

sporočila, da ji to ni uspelo. Izraelci se bodo tako 10. februarja prihodnje leto podali na volišča, kjer bodo volili nov parlament.

Kralj Abdulah II. je poudaril pomembnost dosege sprave med palestinskim gibanjem Fatah in Hamas, saj bi ta korak po njegovih besedah "pomaljal pri izpolnitvi cilja vzpostavitev neodvisne palestinske države". Abasu je tudi obljudil nadaljnjo podporo pri poskusih "ponovne pridobitve palestinskih pravic prek pogajalskega procesa". (STA)

LJUBLJANA - V Jakopičevi galeriji

Štirinajst italijanskih fotografov na ljubljanskem mesecu fotografije

Danes ob 19. uri bodo v Jakopičevi galeriji v Ljubljani odprli razstavo fotografij štirinajstih italijanskih fotografov, ki so sodelovali na letošnjem festivalu TRIESTEFOTOGRAFIJA septembra letos in ki je potekal že četrtič. Festival pripravljajo tržaški fotografi, ki delujejo pod okriljem zavoda Juliet (izdajajo tudi istoimensko revijo za umetnost), želijo na vsakoletni prireditvi predstavljati predvsem fotografijo iz Italije ter sosednjih držav. Lani je bil zastavljen dogovor med galerijo Photon, festivalom Mesec fotografije in zavodom Juliet o sodelovanju v tem letu. Kot rezultat tega dogovora je galerija Photon predstavila tri svoje razstavne projekte v okviru festivala Triestefotografia.

Tokrat pa se na ljubljanskem festivalu predstavlja štirinajst italijanskih avtorjev, izbranih med mnogimi domaćimi in tujimi udeležencima razstav četrte izdaje festivala Triestefotografia. Gre za naključne zgodbe, izražene z uporabo različnih tehnik, ki jih podpiše skupina avtorjev, ki izhajajo iz različnih izkušenj s fotografiskim medijem. S svojimi deli se bodo predstavili Alessandro Paderni, Marco Citron, Lorena Matic, Francesco Bruni, Antonio Serapica, Massimo Premuda, Francesca Martinelli, Fabio Rinaldi, Tommaso Lizzul, Plinio Martelli, Alice Meden, Gianni Pasinato, Raul Giloli, Sebastiano Bettio.

Razstava bo za javnost odprtta od 5. do 30. novembra.

GLEDALIŠČE

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

TRST

Slovensko stalno gledališče

Hans Magnus Enzensberger: »Hči zraka«. Urnik: v petek, 7. novembra, ob 20.30 (z italijanskimi nadnapisi), v soboto, 8. novembra, ob 20.30 (Red B), v nedeljo, 9. novembra, ob 16.00 (Red C, varstvo otrok) in v petek, 14. novembra, ob 20.30 (Red F).

Gledališče Rossetti

Garinei in Giovannini: »Il giorno della tartaruga«. Nastopata Chiara Noschese in Christian Ginepro. Režija: Saviero Marconi. Urnik: v petek, 7. in v soboto, 8. ob 20.30 ter v nedeljo, 9. novembra ob 16.00 in 20.30.

Sala Bartoli

Dramaturg, izvajalec in režiser Marco Maltauro: »Anvedi Goethe«. Na stopata še: Stefano Vigilante in Nataša Wilhelmi. Urnik: od danes, 4. do nedelje, 9. novembra ob 21.00.

La Contrada

Gledališče Orazio Bobbio

Carlo Goldoni: »Le smanie per la villeggiatura«. Režija: Elena Bucci. Urnik: v petek, 7. in v soboto, 8. novembra ob 20.30, v nedeljo, 9. in v torek, 11. ob 16.30, v sredo, 12., v četrtek, 13., v petek, 14. in v soboto, 15. ob 20.30 ter v nedeljo, 16. novembra ob 16.30.

GORICA

Kulturni dom

Danes, 4. novembra, ob 20.30 / v predobi SSG Trst, Edoardo Erba: »Mara-ton v New Yorku«.

SLOVENIJA

KOMEN

Kulturni dom

V soboto, 8. novembra, ob 20.00 / Ray Cooney: »Zadrege v bolnišnici dr. Egidijsa Sršena«. Komedija. Prevedel Zdravko Duša po komediji istega avtorja »To imamo v družini«. Gostuje gledališka skupina BC iz Bovca.

HRPELJE

Kulturni dom

V sredo, 12. novembra, ob 17.00 / Igrana predstava za otroke »Pipi in Melki-jad«. Igrata Jurij Souček in Andrej Mu-renc.

LJUBLJANA

Cankarjev dom

Irena Tomažin: »Kot kaplja morja v usta molka«, dvorana Duša Počkaj / Urnik: v četrtek, 13. (premiera), v soboto, 15. in v nedeljo, 16. novembra, ob 20.00.

SNG Drama Ljubljana

Veliki oder

Danes, 4. novembra, ob 18.00 / William Shakespeare: »Kralj Lear«.

Jutri, 5. novembra, ob 19.30 / Matjaž Zupančič: »Vladimir«.

V četrtek, 6. novembra, ob 19.30 / Jean-Baptiste Poquelin Molière: »Scapino-vne zvijače«.

V petek, 7. ob 16.00 in v soboto, 8. novembra ob 19.00 / William Shakespeare: Kralj Lear.

V ponedeljek, 10. in v torek, 11. novembra, ob 11.00 in ob 19.30 / Matjaž Zupančič: »Vladimir«.

V sredo, 12. novembra, ob 19.30 / Jean-Baptiste Poquelin Molière: »Scapino-vne zvijače«.

V četrtek, 13. ob 17.00 in v petek, 14. novembra, ob 19.30 / William Shakespeare: »Tit Andronik«.

Mala drama

Danes, 4. novembra, ob 20.00 / Jean-Luc Lagarce »Samo konec sveta«.

Jutri, 5. novembra, ob 20.00 / Zoran Hočvar: »Za znoret«.

V četrtek, 6. novembra, ob 20.00 / »Slovenec Slovenci gori postavi«.

V soboto, 8. novembra, ob 20.00 / Jean-Luc Lagarce »Samo konec sveta«.

V torek, 11. novembra, ob 20.00 / Dušan Jovanović: »Življjenje podeželskih plebojev po drugi svetovni vojni«.

V četrtek, 13. novembra, ob 20.00 / Brian Friel: »Jaltska igra . Poigra«.

Mestno gledališče Ljubljansko

Veliki oder

Jutri, 5. novembra, ob 19.30 / August Strindberg: »Gospodica Julija«. Gostuje Prešernovo gledališče Kranj.

V petek, 7. novembra, ob 19.30 / Dragica Potočnjak: »Za naše mlade dame«.

V soboto, 8. novembra, ob 19.30 / Joseph Stein, Jerry Bock in Sheldon Harnick: »Goslač na strehi«.

V ponedeljek, 10., v torek, 11., v sredo 12. in v četrtek, 13. novembra, ob 19.30 / Dragica Potočnjak: »Za naše mlade dame«.

Mala scena

V petek, 7. in v soboto, 8. novembra, ob 20.00 / Branko Završan in solisti: »Solistika«.

V torek, 11. novembra, ob 20.00 / José Sanchis Sinisterra: »Carmela in Pulinò, variete na fino«.

V sredo, 12. novembra, ob 15.30 / Caryl Churchill: »Punce in pol«.

V četrtek 13. novembra, ob 10.00 in ob 12.00 / Jasen Boko: »Gledališka ura«; ob 20.00 James Prudeaux: »Gospodinja«.

Šentjakobsko gledališče

V četrtek, 6. in v petek, 7. novembra, ob 19.30 / W. Allen: »Bog« (komedija), režija Gašper Tič.

V soboto, 8. novembra, ob 19.30 / A. Nicolaj: »Hamlet v pikantni omaki« (komedija), režija: Janez Starina.

V torek, 11. in v sredo, 12. novembra, ob 19.30 / W. Allen: »Bog« (komedija), režija Gašper Tič.

V petek, 14. novembra, ob 19.30 / J. Hašek: »Prigode dobrega vojaka Švejká«, (komedija), režija Gojmir Lešnjak Gojc.

V torek, 25. novembra, ob 20.00 / N. Romčević: »Krivica«, gostuje teater Paradoks Društva srbske skupnosti.

GLASBA

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

OPĆINE

Prosveniti dom

V nedeljo, 9. novembra ob 18.00 / v okviru »Openskih glasbenih srečanj« koncert sopranistke Ilarije Zanetti, pri klavirju Tamara Ražem.

SLOVENIJA

SEŽANA

Kosovelov dom

V četrtek, 6. novembra, ob 20.00 / Koncert ruskega otroškega pevskega zbora Navdih iz Moskve.

DIVACA

Knjižnica

V petek, 7. novembra, ob 19.00 / Koncert kitarista Tomaža Bana.

LJUBLJANA

Cankarjev dom

V četrtek, 13. in v petek, 14. novembra, ob 19.30, Gallusova dvorana / Orkester slovaške Filharmonije. Dirigent: Peter Feranec. Solist: Gustav Beláček - bas.

Hala Tivoli

V petek, 7. novembra, ob 20.00 / Koncert Jeana Michela Jarraja.

KOGOJEVI DNEVI

V četrtek, 6. novembra, ob 20.30 / Slovenski kulturni dom, Trst / Simfonični orkester RTV Slovenije: Olga Kaminska - soprani, Markus Fink - bariton. Anton Nanut - dirigent.

RAZSTAVE

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

TRST

Muzej na gradu sv. Justa: do 25. januarja 2009 je na ogled razstava »Srednji vek v Trstu«. Odprt vsak dan od 9.00 do 17.00.

Muzej židovske skupnosti Carlo in Vera Wagner: razstava razglednic o an-

tisemitizmu. Na ogled do 15. januarja, in sicer ob nedeljah, ponedeljkih, sredah, četrtkih in petkih od 10.00 do 13.00, ob torkih pa od 16.00 do 19.00, ob sobotah zaprt.

ŠKEDENJ

Etnografski muzej (Ulica pane bianco 52): Muzej je odprt vsak torek in petek od 15.00 do 17.00, za šole in skupine za ogled izven urnika klicati na tel. št. (00-39) 040-830-792.

OPĆINE

Bambičeva galerija, Proseška ul. 131: razstavlja Peter Cvelbar, pod naslovom »Brazde, struge in sledi v kamnu...«. Obisk je mogoč do 7. novembra, od ponedeljka do petka, od 10.00 do 12.00 ter od 17.00 do 19.00.

NABREŽINA

Kavarna Gruden: do 9. decembra je na ogled razstava Gabriele Osbich »K... Kras, k... keramika«. Odprt vsak dan, razen ob sredah, od 8.00 do 13.30 in od 16.00 do 24.00. Za info. 040-228991 (G. Osbich) in 333-8927739 (Kavarna Gruden).

ŠEMPOLAJ

Štalca: v petek, 7., v soboto, 8. in v nedeljo, 9. novembra, od 18.00 do 21.00, na ogled razstava »Galicia - naši noti v vojni 1914-1918«.

DEVIN

Na Devinskem gradu bo do 9. novembra na ogled razstava »Torbe in torbice na gradu«. Odprt vsak dan (razen v torek) od 9.30 do 16.00.

GORICA

Kulturni dom: do 8. novembra, od ponedeljka do petka od 9.00 do 12.00 in od 16.00 do 18.00, je na ogled dokumentacijska razstava »Primož Trubar (1508-1586) veliki neznan Evropec«.

Kulturni center Lojze Bratuž: razstava slik in risb iz cikla Potovanje amaterjev, ruskega akademškega umetnika Nikolaja Mašukova. Na ogled do 31. decembra po domeni ali ob prireditvah.

Fundacija Goriške hranilnice, (Ul. Carducci, 2): do 15. januarja, bo na ogled razstava na naslovom »Marcello Fogolino a Gorizia. Ricostruzione di un capolavoro disperso«. Odprt do torke do petka od 10.00 do 13.00 ter od 16.00 do 19.00, ob sobotah in nedeljah od 10.00 do 19.00, (informacije na www.fondazionecarigo.it - tel. 0481-537111), vstop prost.

Knjigarna Corrispondenze, (Trg sv. Antona 18): do 28. decembra na ogled razstava slik Renata Elie.

»Gorica« je naslov niza razstav in prireditv ob 90-letnici vrtnitve mesta k Italiji in konca prve svetovne vojne: na goriskem gradu je na ogled razstava »1918: la Vittoria« (1918: zmaga), v grajskih zaporih razstava o goriskem gradu v prvi svetovni vojni in v grofovi dvorani razstava o Italiku Brassu; do 31. januarja 2

Rai Tre**SLOVENSKI PROGRAM**

Za Trst: na kanalu 40
(Ferligi) in 64 (Mile)

Za Gorico: na kanalu 69
(Vrh Sv. Mihaela)

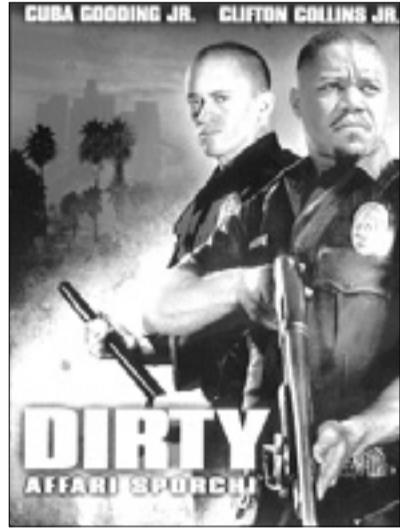
Teletekst: str. 316 - 342 - 343

18.40 Čezmejna TV: Primorska kronika
20.25 Tv Kocka: Kamorkoli naokoli.. po Sloveniji - Bučke
20.30 Deželni TV dnevnik
20.50 Čezmejna TV: Dnevnik Slovenija 1

- 6.10** Nan.: Incantesimo
6.30 Dnevnik, Cciss
6.45 Aktualno: Unomattina (vodita E. Daniele in M. Cucuzza)
10.00 Aktualno: Verdetto finale
11.00 Aktualno: Occhio alla spesa
11.30 Dnevnik in vremenska napoved
12.00 Variete: La prova del cuoco
13.30 17.00 Dnevnik, sledi Gospodarstvo
14.10 Variete: Festa Italiana
16.25 Aktualno: 90. obletnica Vittoria Veneta
17.30 Aktualno. La vita in diretta
18.50 Kvizi: L'eredità
20.00 23.15 Dnevnik
20.30 Kvizi: Affari tuoi
21.10 Nan.: Raccontami - Capitolo II
23.15 Dnevnik, sledi Porta a Porta
1.00 Nočni dnevnik in vremenska napoved

- 9.30** Nan.: Febbre d'amore
10.30 Nad.: Bianca
11.30 Dnevnik in prometne informacije
11.40 Nad.: My Life
12.40 Nan.: Un detective in corsia
13.30 Dnevnik in vremenska napoved
14.00 Aktualno: Sessione pomeridiana: Il tribunale di Forum
15.00 Nan.: Hamburg Distretto 21
15.55 Nad.: Sentieri
16.05 Film: L'uomo del fiume nevoso (akc., Australija, '82, r. G. Miller, i. K. Douglas)
18.40 Nad.: Tempesta d'amore
18.55 22.40 Dnevnik - vremenska napoved
20.20 Nan.: Walker Texas Ranger
21.10 Film: L'amore ha due facce (kom., ZDA, '96, r-i. B. Streisand, i. J. Bridges)
23.55 Film: Dirty - affari sporchi (krim., ZDA, '05, r. C. Fisher, i. C. Goding)

- 6.15** Dok.: Il Tibet dello spirito, viaggio tra i monasteri
6.35 Dnevnik, Eat Parade
6.45 Aktualno: Agenzia RiparaTorti
6.55 Aktualno: Quasi le sette
7.00 Variete: Cartoon Flakes
9.45 Nan.: Tacy & Polpetta
10.00 Dnevnik, vremenska napoved in rubrike
11.00 Variete: Insieme sul Due
13.00 Dnevnik
13.30 Aktualno: Costume e società, sledi Zdravje
14.00 Variete: Scalo 76 Cargo
14.45 Aktualno: Italia allo specchio
16.15 Aktualno: Ricomincio da qui
17.20 Nan.: The District
18.05 Dnevnik - kratke vesti vremenska napoved in Športne vesti
18.50 Resničnostni show: L'isola dei famosi
19.35 Nan.: Squadra speciale Cobra 11
20.25 Žrebanje lota
20.30 23.30 Dnevnik
21.05 Nan.: Senza traccia
22.40 Nan.: Law & Order - I due volti della giustizia
23.25 Šport: Martedì Champions
0.50 Nočni dnevnik, sledi Punto di vista

°5 Canale 5

- 6.00** Dnevnik - Prima pagina
7.55 Dnevnik - prometne vesti, vremenska napoved, borza in denar
8.00 Jutranji dnevnik
8.40 Aktualno: Mattinocinque (vodita B. D'Urso, C. Brachino)
11.00 Aktualno: Forum (vodi R. Dalla Chiesa)
13.00 Dnevnik, okusi in vremenska napoved
13.40 Nad.: Beautiful
14.10 Nad.: Cento Vetrine
14.45 Aktualno: Uomini e donne (v. M. De Filippi)
16.15 Resničnostni show: Amici
16.55 Aktualno: Pomeriggio cinque (vodita B. D'Urso, C. Brachino)
18.50 Kvizi: Chi vuol essere milionario
20.00 Dnevnik in vremenska napoved
20.30 Variete: Striscia la notizia (v. E. Greggio, E. Iacchetti)
21.10 Film: Olé (kom., It., '06, r. C. Vanzina, i. M. Boldi, V. Salemme)
23.30 Aktualno: Speciale Matrix - ameriške volitve

Italia 1

- 6.00** Dnevnik - Rai News 24 vmes il caffè di Corradino Mineo, Italia, istruzioni per l'uso
7.30 Dnevnik - Buongiorno Regione
8.15 Aktualno: La storia siamo noi
9.15 Aktualno: Verba volant
9.20 Aktualno: Cominciamo bene
12.00 Dnevnik, športne vesti in vremenska napoved
12.45 Aktualno: Le storie - Diario italiano
13.05 Nad.: Terra nostra
14.00 Deželne vesti in vremenska napoved in rubrike
15.15 Variete: Trebisonda
17.00 Aktualno: Cose dell'altro Geo, sledi Geo & Geo
19.00 Deželne vesti, vremenska napoved in športne vesti
20.00 Variete: Blob
20.10 Nan.: Agrodolce
20.35 Nad.: Un posto al sole
21.10 Aktualno: Ballaro'
23.20 Variete: Parla con me
0.00 Dnevnik - deželne vesti in Primo piano
1.10 Aktualno: Rewind la Tv a grande richiesta

Tele 4

- 7.00** 8.35, 12.00, 13.30, 16.40, 19.30, 23.02 Dnevnik
7.20 17.00 Risanke
8.10 Storie tra le righe
9.00 Aktualno: L'età non conta
9.30 Formato famiglia
10.35 Nan.: Don Matteo 4
11.05 Nan.: The flying doctors
11.30 Inf. odd.: A tu per tu
12.40 Aktualno: Automobilissima.com
13.55 Aktualno: ...Nel baule dei tempi
14.40 Klasična glasba
15.20 Inf. odd.: Videomotori
15.35 Dokumentarec o naravi
19.05 Inf. odd.: Mestieri che rimangono

- 7.05** Nan.: Vita da strega
7.30 Nan.: Charlie's Angels
8.30 Nan.: Hunter

RADIO IN TV SPORED

- 9.15** Inf. odd.: Mettiamoci al lavoro...
20.05 Dok: Auto da sogno
20.55 Film: Un poliziotto sull'isola
23.35 Košarka: Basket Snaidero Udine vs. NGC Cantù

- 21.05** Prava ideja!
21.30 Odbojka. Liga prvakov: Trentino - Ach Volley Bled
23.15 Vrhunci angleške nogometne lige

La 7

- 6.00** Aktualno: Omnibus - Omnibus Life
10.15 Aktualno: Due minuti un libro
10.25 Nan.: Il tocco di un angelo
11.30 Aktualno: Matlock
12.30 Dnevnik in športne vesti
13.00 Nan.: Cuore e batticuore
14.00 Film: Il candidato (dram., ZDA, '72, r. M. Ritchie, i. R. Redford)
17.05 Dok.: Atlantide - Storie di uomini e di mondi
19.00 Nan.: Stargate SG-1
20.00 Dnevnik
20.30 Aktualno: Otto e mezzo
21.10 Film: Fahrenheit 9/11 (dok., ZDA, '04, r. M. Moore)

23.45 Dnevnik - ameriške volitve

Slovenija 1

- 6.10** Kultura, sledi Odmevi
7.00 8.00, 9.00, 15.00 Poročila
7.05 8.05 Dobro jutro
9.10 Na potep po spominu
9.40 Desetnica: Narodna pesem
9.50 Lutkovna nan.: Bisera
10.05 Otroška nad.: Ribič Pepe
10.25 Zgodbe iz školke
11.05 Serija: Planet Zemlja
12.00 Intervju: Jože Pirjevec (pon.)
13.00 Poročila, vremenska napoved in športne vesti
13.15 Planet rock
13.40 Ars 360 (pon.)
13.55 Umetnost igre (pon.)
14.20 Obzorja duha
15.10 Mostovi - Hidak
15.45 Risana nan.: Nekoč je bilo
16.10 Zlatko Zaladko
16.30 Knjiga mene briga: Ken Saro
17.00 Novice, kronika, športne vesti in vremenska napoved
17.30 Dok. oddaja: Varuh templja
18.00 Z glavo na zabavo (pon.)
18.30 Žrebanje Astra
18.40 Risanke
18.55 Vremenska napoved, dnevnik in športne vesti
19.55 Piramida
21.00 Dok. odd.: Izzven
22.00 Odmevi, kultura, športne vesti in vremenska napoved
23.00 Dok. serija: Vojna podob
23.55 Prava ideja!
0.20 50 let televizije
1.05 Dnevnik (pon.)
1.40 Dnevnik zamejske Tv

Slovenija 2

- 6.30** 1.40 Zabavni infokanal
7.00 Infokanal
8.50 NLP s Tjašo Železnik in Klemenom Slakonjo
12.30 Dober dan, Koroška!
13.00 Resnična resničnost
13.30 Bleščica
14.00 Studio City
15.00 50 let televizije
15.20 Izviri
16.25 Glasnik
16.50 Mostovi - Hidak
17.20 Nan.: Brat bratu
18.00 Slovenija danes - regionalni program
18.25 Kronika osrednje Slovenije
18.35 Primorska kronika
19.05 Po potek slovenske opere
20.00 Muzikajeto
20.35 Globus

Koper

- 13.45** Dnevni program
14.00 0.00 Čezmejna TV - TG R FJK - Deželne vesti
14.20 Euronews
14.30 Fanzine (mladinska oddaja)
15.00 Arhivski posnetki
15.55 Sredozemlje
16.25 Artevisione
16.55 Meridiani
18.00 Evropski magazin (program v slovenskem jeziku)
18.35 Vremenska napoved
18.40 1.00 Primorska kronika
19.00 22.00, 0.00 Vsedanes - TV dnevnik
19.25 Šport
19.30 Vsedanes - Vzgoja in izobraževanje
19.45 Alpe Jadran
20.15 Srečanje z...
20.45 Nautilus
21.15 Q - trendovska oddaja (vodi Lorella Flego)
22.00 0.15 Vsedanes - TV dnevnik
22.15 Biker Explorer
22.45 Odbojka: Liga prvakov: Trento - ACH Bled
0.15 Čezmejna Tv TDD - (Tv dnevnik v slovenskem jeziku)

Tv Primorka

- 10.30** Video strani
11.30 20.00, 23.00 Dnevnik TV in vremenska napoved
12.00 23.30 Videotradi
16.30 Mali nogomet: Kit Ajdovščina - Puntar Casino Safir
18.00 Mali prijatelji
18.45 Pravljica
19.00 Spoznajmo jih (pon.)
19.55 Epp
20.20 Kultura
20.30 Primorski teknik
21.30 Turizem in mi
22.00 Asova gibanica
22.30 Med Sočo in Nadižo

RADIO

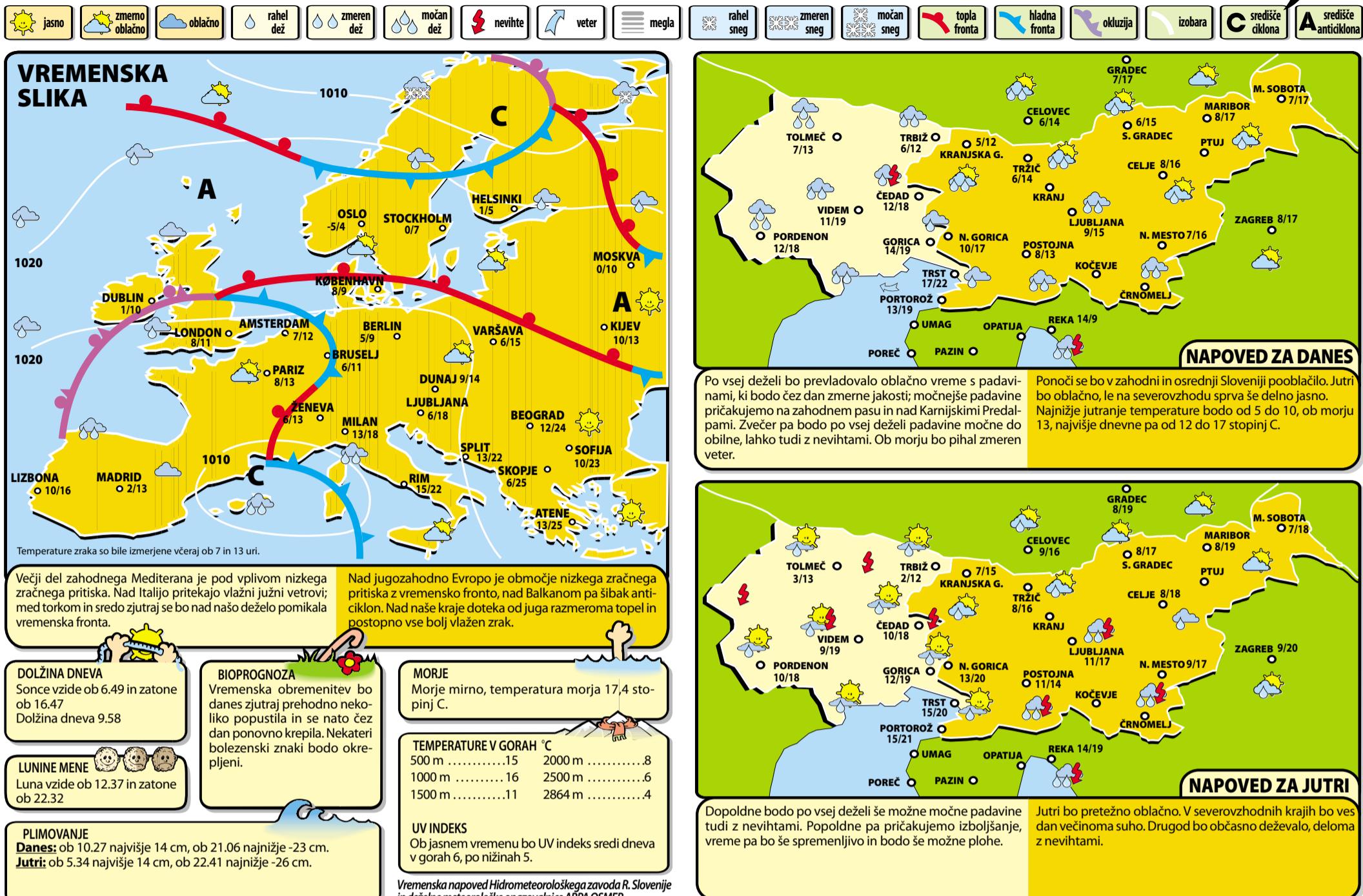
- RADIO TRSTA**
7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 7.20 koledar; 7.25 Dobro jutro; 8.00 Poročila in krajevna kronika; 8.10 Hevrek; 8.40 Radioaktivni val; 10.00 Poročila; 10.10 3x3 je deset; 10.20 Odprta knjiga; 11.00 Studio D; 12.50 Pripombe oddaje; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Otroški kotiček; 15.00 Mladi val; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.10 Zborovski utrip; 18.00 Ženski portreti; 18.40 Jezikovna rubrika; 19.35 Zaključek oddaj.

- RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)**
6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30 Poročila; 6.00-9.00 Jutro na RK, kronika, OKC obveščajo; 7.00 Jutranjek; 9.00-12.30 Dopoldan in pol; 10.00 RK svetuje; 12.30 Opoldnevin; 13.00-15.00 Aktualnosti; 16.15 Glasba po željah; 17.00 Z vročega asfalta; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 Pregled priditev; 18.30 Glasbeni razglednica; 20.00 Iz kulturnega sveta; 21.00 Zvok in čas; 22.30 Jazz in jazz.

- RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)**
6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.28 Dnevnik; 6.00 Almanah; 6.25 Drobci zgodovine; 8.05 Horoskop; 8.33 Pesem tedna; 8.40 Govorimo o; 9.00 Interview; 9.33 Pediatri; 11.00 Odprt prostor; 12.15 Sigla single; 12.28 Vremenska napoved, prometne vesti, dnevnik; 13.00 Chiacchieradio; 14.00 Proza; 14.35 Evro Notes; 15.05 Pesem tedna; 18.00 Melopea; 19.00 Glasbeni spored; 20.00 Radio Capodistria Jazz Club; 21.00 Odprt prostor; 21.55 Sigla single; 22.00 Otroštvo...Pesem tedna; 22.30 Interview.

- SLOVENIJA 1**
5.00, 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 17.00, 18.00, 21.00, 23.00, 0.00 Poročila; 19.00 Dnevnik; 6.50 Kviz; 7.00 Jutranjek kronika; 8.05 Svetovalni servis; 9.10 Ali že veste?; 9.30 Torkov izviv; 10.10 Intelekt; 11.30 En a ljudska; 12.05 Na danšnji dan; 12.10 Ura slovenske glasbe; 12.30 Kmetijski nasveti; 13.00 Danes do 13.ih; 13.20 Osmrtnice in obvestila; 15.00 Radio danes, jutri; 15.30 DIO; 16.15 Obvestila; 17.00 Studio ob 17-ih; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Slovenska zemlja v pesmi in besedi; 21.05 Radijska igra; 22.00 Zrcalo dneva; 22.40 Big Band RTV Slo; 23.05 Literarni nokturno; 23.15 Za prijeten konec dneva.

- <p

NOVA GORICA adriatica.net CENTER POTOVANJ, Gradnikove brigade 7, tel.: + 386 (0)5 333 24 16 | KOPER adriatica.net CENTER POTOVANJ, Pristaniška ulica 2, tel.: + 386 (0)5 627 84 10 | SEŽANA adriatica.net CENTER POTOVANJ, Kosovelova ulica 4 b, tel.: + 386 (0)5 730 12 10

SILVESTROVANJE SARAJEVO
30.12.
Hotel 3*
3 dni, zajtrk
avtobus iz Ljubljane **125 €**

SILVESTROVANJE BEograd
30.12.
Hotel 3*
3 dni, zajtrk
avtobus iz Ljubljane **119 €**

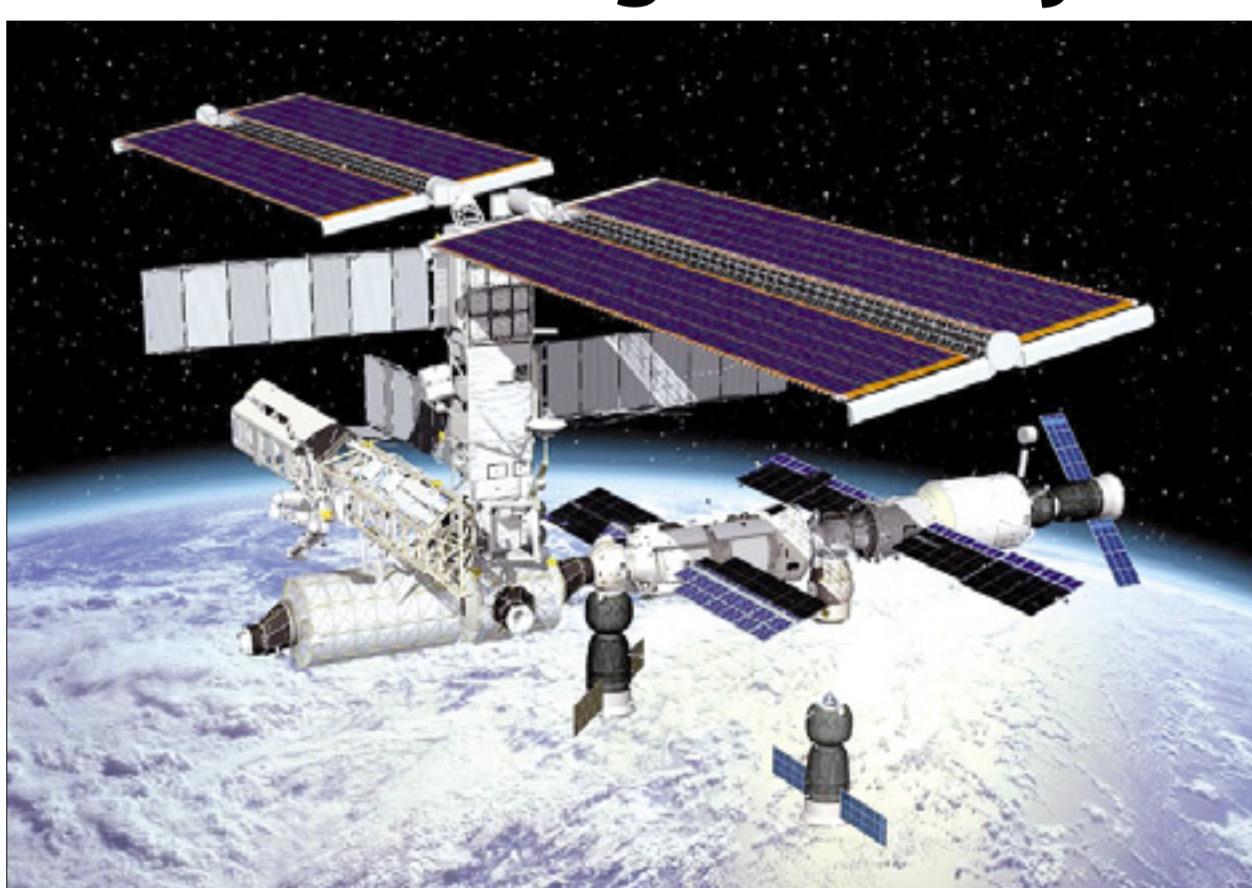
SILVESTROVANJE BUDIMPEŠTA
29.12.
Hotel 3*
4 dni, zajtrk
avtobus iz Sežane **164 €**

SILVESTROVANJE PRAGA
29.12.
Hotel 3*
4 dni, zajtrk
avtobus iz Sežane **174 €**

POTUJ PAMETNO
adriatica.net
CENTER POTOVANJ
www.centerpotovanj.si

ZDA - Udeležila se jih bosta tudi astronauta na ISS

Predsedniške volitve bodo tokrat segle v vesolje

WASHINGTON - Ameriške predsedniške volitve so očitno segle ne samo prek meja ZDA, ampak tudi preko meja našega planeta. Kot poroča francoska tiskovna agencija AFP, bosta svoji glasovnici danes oddala tudi ameriška astronautka Mike Fincke in Greg Chamitoff, ki kot člana posadke Mednarodne vesoljske postaje (ISS) krožita 322 kilometrov nad Zemljiniim površjem.

Kot so sporočili iz Nase, bosta Chamitoff in Fincke glasovala preko zavarovane računalniške povezave, glasova pa bo zabeležila volilna komisija v ameriški zvezni državi Teksa.

"Čeprav sva daleč od doma in se nahaja 322 kilometrov nad površjem našega prelepega planeta, bova lahko izkoristila najmo ustavno pravico in dolžnost ter oddala svoja volilna glasova," je Fincke dejal na video posnetku, ki ga je

Nasa objavila nedavno. "Če lahko to storiva midva, lahko to storite tudi vi," na posnetku še dodaja Fincke.

Astronauta ob tem sicer nista želela razkriti, kdo od obeh tokratnih predsedniških kandidatov je njun favorit. Torej lahko le ugibamo, kako se bosta odločila astronauta. Nemara sta celo v prednosti, saj imata na razmervem ZDA verjetno kot edina Američana vpogled dobesedno "od zunaj". (STA)

ZDA - Podpredsedniška kandidatka

Sarah Palin žrtev telefonske potegavščine

MONTREAL - Ameriška republikanska kandidatka za podpredsednico Sarah Palin je bila nedavno žrtev telefonske potegavščine dveh humoristov iz kanadskega Quebeca. Eden izmed njiju se je namreč v telefonskem pogovoru s Palinovo izdajal za francoskega predsednika Nicolasa Sarkozyja, klica katerega se je guvernerka Aljaske zelo razveselila.

Kanadske humoristične dvojice 'Justiciers masques' (Zamaskirana pravicoljubne) je poznana po tem, da ji je v preteklosti v past uspelo ujeti že tako pomembne osebnosti, kot sta Sarkozy in njegov predhodnik na čelu Francije Jacques Chirac. Da gre za šalo, pa ob klicu niso ugotovili niti glasbenik Mick Jagger, igralec golfa Tiger Woods in pevka Britney Spears.

Iz volilnega štaba Palinove so za francosko tiskovno agencijo AFP potrdili, da je njihova kandidatka padla v past, ki sta ji pripravila kanadska šaljivca. Palinova "se je nekoliko zabavala, ko je izvedela, da se je pridružila rangu vodij držav, s čimer je imela v mislih Sarkozyja, in drugih znanih osebnosti, ki sta jih burkeža ujela v past", je povedala tiskovna predstavnica njene ekipe Tracey Schmitt in po francosko zaključila: "C'est la vie" (Ta ko je življenje).

Pogovor, ki traja približno šest minut, je včeraj predvajala neka radijska postaja v Montrealu, posnetek pa se nahaja tudi na spletni strani humoristov (www.justiciers.tv).

"Zelo vas spoštujeva, John McCain in jaz, in vas imava rada. Hvala, da ste si vzeli nekaj časa za pogovor z mano," je Palinova med drugim povedala sogovorniku. Lažni Sarkozy

ji je medtem dejal, da s svojim posebnim svetovalcem Johnnyjem Hallidayem (slavnim francoskim pevcom) podrobno spremila kampanjo, ob čemer ji je tudi namignil, da jo nekega dne vidi kot predsednico. "Mogoče čez osem let," mu je s smehom odvrnila Palinova.

Palinova je poleg tega pred današnjimi volitvami izrazila samozavest in dejala, da bi v veseljem osebno spoznala tako svojega sogovornika kot "njegovo lepo soprogo". Ob koncu jo je kanadski humorist še vprašal, če je "Joe the Plumber", ki ga je ves svet spoznal, ko je demokratskega predsedniškega kandidata Baracka Obama spraševal o davčni politiki, njen mož, nato pa ji je razkril pravo naravo njune pogovora. Po presenečenem "Oh", je njena sodelavka hitro prekinila telefonsko zvezo, še piše AFP. (STA)